

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Pisarneštvo štev. 10 h.

SLOVENEK

Inzerati:

Enostop. petivrstna (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 3 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. —
Vsprejema naročilno, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Slovenska trgovska šola.

Z napredkom kmetijstva in obrti v naši deželi in sploh na Slovenskem je postajala potreba po strokovno izobraženih trgovcih vedno večja. Saj trgovec posreduje kmetu in obrtniku prodajo pridelkov in izdelkov in mu s tem donaša blagostanja. Potreba je tem večja, ker nastajajo zavodi, ki bi rabili strokovno izvežbanega trgovskega osobja, kakoršnega ni. Posledica je bila, da se je začelo misliti na ustanovitev trgovske šole.

Tedaj je nastalo vprašanje, ali naj se osnuje trg. akademija ali le nižja trgovska šola. Odločila je misel, da imej trgovska šola en sam namen: služiti narodnemu gospodarstvu in vzgojiti praktičnih trgovcev. Vse drugo mora odpasti in popolnoma napačno bi bilo misliti, da naj ta šola razbremeni gimnazije ali celo vzgaja mladino za enoletno prostovoljstvo. Zato še danes nimamo trgovske akademije, za katero se je odločil deželni zbor kranjski leta 1901, za katero pa pač ni bilo prave notranje potrebe. Absolventi trgovske akademije bi se namreč le v najmanjši meri posvetili trgovstvu, po veliki večini bi si izbirali stanove, ki zanje vzgajajo gimnazije in realke. Deželni zbor je torej v seji dne 28. marca 1908 poleg volivne preosnove za kranjski deželni zbor obravnaval le eno samo točko in soglasno sklenil:

Ustanovi se v Ljubljani dvorazredna slovenska trgovska šola s pripravljanim, cziroma špecialnimi tečaji.

Od takrat je šla stvar svojo pot in v kratkem bomo imeli po zaslugi S. L. S. slovensko trgovsko šolo. Sestojala bo iz dvorazrednice s pripravljanim razredom in iz zadržne šole. Seveda ni izključeno, da se tem oddelkom pozneje priklopijo še drugi, kakor n. pr. trgovska nadaljevalna šola za vajence in tudi za učenke, različni špecialni tečaji i. dr.

Sola mora vzgojiti že obstoječim podjetjem trgovsko naobraženega osobja, da bodo mogla svoj delokrog širiti in posredovati pri kupčiji s tujimi kraji, vzgojiti pa mora tudi ono osobje, ki naj organizira naše domače producente in konsumente. Imeti mora torej dva oddelka: trgovsko dvorazrednico in le pol leta trajajočo za-

družno šolo, ki jo naj obiskujejo kmetiči sinovi v zimskem času, ko poljsko delo poneha.

S tem so dani predpogoji za vsprejem učencev. Na dvorazrednico se bodo vsprejemali samo učenci s precejšnjo splošno izobrazbo, da se bodo potem tekom dveh let učili zlasti strokovnih predmetov; učencem pa, ki bi ne imeli te izobrazbe, bo odprt pripravljalni razred, da v njem pokažejo svoje zmožnosti in se pripravijo za trgovsko šolo. Na zadržno šolo se bodo nasprotno vsprejemali učenci s primerno nižjo predizobrazbo — zahtevalo se bo le dovršeno ljudsko šolo — ki pa bodo morali biti sicer zrelejši, najmanj 16 let stari, ker le taki bodo razumevali, na kakšno življensko podlago da se pripravljajo.

Za letos se otvorita z novembrom tega leta pripravljalni razred in zadržna šola, letnika trgovske dvorazrednice pa zaporedno leta 1909 in 1910. Učni predmeti v pripravljalnem razredu bodo splošnega značaja: verouk, slovenski jezik, nemški jezik, računstvo, geometrija, zemljepisje, naravoslovje, lepopisje kot obvezni ter italijanski jezik in telovadba kot neobvezna predmeta. Na zadržni šoli se bodo pa poučevali sledeči predmeti: Slovenski jezik, združništvo (zgodbina in ustroj), združno pravo, računstvo, združno knjigovodstvo, združno vodstvo (vodstvo in uprava: 1. hranilnic in posojilnic, 2. pridobitnih in konsumnih zadrug), zemljepisje v zvezi z blagoznanstvom, promet in neobvezna telovadba.

Stroške za vzdrževanje zavoda bode ta pokrivale razun različnih korporacij s prispevki država in dežela. Naučno ministrstvo je že obljubilo slovensko trgovsko šolo podpirati tudi materijelno, občina ljubljanska je obljubila prispevek letnih 1000 K in ravno tako trgovska in obrtniška zbornica do 1000 K. S precejšnjim zneskom bodo prispevali tudi učenci sami; za sedaj je določeno, da znašaj šolnina na trgovski dvorazrednici 100 K in v pripravljalnem razredu 50 K. Pouk na zadržni šoli bo brezplačen in tudi na trgovski šoli bo pristojna oblast lahko oprostila plačevanja šolnine. Če bi se trgovski šoli priklopil še kak oddelek, bi morala nositi večino stroškov korporacija, ki je povzročila njegovo ustanovitev.

Šolo bo upravljal poseben kuratorij, sestavljen iz odposlancev vlade, dežele,

ljubljske občine, gremija trgovcev, trgovske in obrtniške zbornice ter združne zveze. Kuratorij se pa ne more toliko časa sestaviti, da bo o njej in o ureditvi trgovske šole sploh definitivno sklepal deželni zbor. Do takrat je prevzel posle kuratorija deželni odbor kranjski, ki je s tem omogočil otvoritev šole.

Tako smo s slovensko trgovsko šolo storili korak naprej, ki bo prinesel novega svežega življenja v naše narodno gospodarstvo. Ne samo odbijati moramo napade in naval tujcev, ampak zidati moramo tudi doma. Le če bomo gospodarsko trdni, le tedaj bo Slovenec sam svoj gospod na svoji zemlji.

Nemška nevarnost na Jesenicah.

Z Jesenic se nam piše:

Zadnja občinska seja je bila na Jesenicah meseca septembra. Pristaši S. L. S. se prvič niso udeležili seje. S svojo odsotnostjo lahko preprečijo vsako sejo, toliko jih je v občinskem odboru. Svojo odsotnost pri zadnji seji so opravičili z izjavo, ki so jo izročili najstarejšemu odborniku in zahtevali, da se dene v zapisnik. Stvar je taka:

Občinski gerent je odrekel kranjski obrtni družbi in c. kr. državni železnici pravico biti v odboru jeseniškem kot virilista, ker morejo biti odborniki le fizične, ne pa tudi juridične osebe. C. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici je takoj razveljavilo sklep občinskega gerentstva in zaukazalo najstarejšemu odborniku, da mora klicati k sejam kranjsko obrtno družbo in c. kr. državno železnico, sicer da bodo vse seje neveljavne. Obenem je odločilo, da morebitni priziv zoper ta odlok nima odložitne moči, ker da je že c. kr. ministrstvo za notranje zadeve razsodilo, da imata kranjska obrtna družba in c. kr. državna železnica pravico virilistov v jeseniškem občinskem odboru.

Zoper ta dvojen odlok c. kr. okrajnega glavarstva v Radovljici se je vložil priziv na c. kr. deželno vlado v Ljubljani še meseca julija tega leta. Odloki prve instance niso takoj pravomočni, marveč postanejo pravomočni šele po zavrnutvi priziva od

zadnje instance. In c. kr. ministrstvo za notranje zadeve tudi nikdar ni razsodilo, da imata kranjska obrtna družba in c. kr. državna železnica pravico, poslati virilista v jeseniški občinski odbor.

Res je neki občinski odbornik pri c. kr. ministrstvu za notranje stvari z enako pritožbo propadel, toda ministrstvo je le razsodilo, da dotični odbornik ni imel pravice pritožiti se, ker se ne žali nobeno zasebno pravo, če je kdo virilist v odboru, ni pa nič razsodilo, ali imata kranjska obrtna družba in c. kr. državna železnica virilistovsko pravico v jeseniškem občinskem odboru. Na to razsodbo c. kr. ministrstva za notranje zadeve se je sklicevalo c. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici in reklo, da se je s to razsodbo priznala kranjski industrijski družbi in c. kr. državni železnici pravica virilistov v jeseniškem občinskem odboru.

Ker do zadnje volitvene seje c. kr. deželna vlada ni dala nobenega odgovora, na pritožbo zoper odlok c. kr. okrajnega glavarstva v Radovljici, podali so odborniki, ki so pristaši S. L. S., izjavo, da bi bila neveljavna vsaka seja, pri kateri bi se upoštevala glasova kranjske obrtne družbe in c. kr. državne železnice, dokler ne postane odlok c. kr. okrajnega glavarstva pravomočen, zato k neveljavnim sejam ne bodo hodili, ker nimajo za to ne časa ne volje.

Preteklo je od takrat že zopet več kot en mesec, preteklo že več kot tri mesece, kar se je vložil priziv na c. kr. deželno vlado. Še danes ni nobene rešitve, in zato se ne more vršiti volitev občinskega starešinstva.

Občinski gerent vodi občinske posle v splošno zadovoljnost, če izvajamo nekaj oseb, ki ne morejo gerenta iz osebnih ozirov, stvarnih razlogov itak ne morejo imeti zoper njega. Toda nikar naj prizadeti krogi ne mislijo, če so jeseniški Slovenci tako potrpežljivi, da spe. O ne, z bistrim očesom zasledujejo razvoj nemške politike na Jesenicah. O pravem času so opozorili slovensko javnost na nevarnost, ki preti Jesenicam od narodnega nasprotnika. Zastopniki slovenskega naroda vedo sedaj, kaj jim je storiti.

LISTEK.

Zavržena.

(Francoski spisal F. Coppée. Preložil Danimir.)

Kako grd novemberski večer! Plinove svetilke odsevajo v blatu. Po tlaku se vleče nesrečen človek, mladenič jedva kakih dvajset let, zaletavajoč se včasih ob mimoidoče, včasih ob že zaprte prodajalne. Ljudje se ogledujejo s porogljivim nasmehom okrog usten kot bi hoteli reči: »Aha, ta je pa preglobko pogledal danes v kozarec!«

V resnici pa sta ga izmučila glad in utrujenost.

Že v zgodnji mladosti se je čutil Leo Bernis — tako se je zval nesrečni mladenič — poklicanega za literarno delovanje. V deškem seminarju domačega mesta, kjer so ga kot osirotelega otroka dobrih staršev sprejeli iz milosti in usmiljenja, se je naučil nekaj latinščine in grščine, toda bil je precej zanikaren in malopriden dečko, ki pa je navzlic temu večkrat prese netil svoje učitelje in prekoslil svoje tovariše z izvanrednimi uspehi.

Sedemnajst let star je padel pri marturi, ker ni natanko in gladko mogel na-

šteti dat peloponeške vojske, ki so tako neobhodno potrebna za vsakdanje življenje. Toda sivi svečenik — sicer izborn humanist in naiven kakor otrok — pri kojem je Leo dovršil retoriko, ga je pri slovesu objel in mu dal svoj blagoslov, zatrjujoč mu, da ga čaka v življenju sijajna literarna prihodnost. Mladenič je namreč zaupal temu dobrohotnemu učitelju zvezek, kamor je bil izlil svoja prva poetična čuvstva, nežne pesmi aprilove, sveže kakor mandeljnovo cvetje.

Jedva je bil Leo prost šolskih spon, je hitel v Paris ter živel tamkaj kakor toliko drugih ob idealih, nadah in ob slabi hrani.

Kakor navadno, je nesel tudi Leo svoj rokopis najpoprej k slavnemu založniku. Po dveh mesecih je prejel pismo, v katerem je kritik, nastavljen pri tvrdki njegovega založnika nad vse hvalil delo mladega pesnika ter mu svetoval, naj je objavi, seveda prvokrat na svoje, pisateljeve stroške.

Leo je bil pri tem podjetju še precej na dobrem, ker se mu je njegova knjižica dobro ocenila in tudi mnogo čitala. Toda navzlic temu ni prišel za korak naprej. Njegova edina življenska opora je bilo nekaj slabo plačanih ur in duhamornih pisarij, in tako je moral, predno je mogel upati na lepšo izdajo svoje knjige, okraštene z rožicami in visečimi vinjetami, naj-

poprej skrbeti za svoj vsakdanji kruh, ki je bil, kakor smo že omenili, jako pičel in trd. Kljub temu pa je živel naš pesnik plemenito in idealno življenje.

Kdo izmed vas pisateljev, zdaj slavni in vsepovsodi spoštovanih, bi mogel z mirno vestjo trditi, da si ni želel nikoli več nazaj v ono dobo, ko ni slišal več kot dva srebrnjaka žvenkljati v žepu, ko pa je vsaka njegova misel, vse njegovo hrepenenje veljalo edinole čisti, nesebični umetnosti?

Ko bi le beda ne bila zasledovala tako neusmiljeno in kruto mladega Leona!

Cez nekaj časa tudi poučevanja in drugih pismenih del ni mogel več dobiti. Zavod, v katerem je za slabo hrano in stanovanje učil, je prišel nekega dne na kant. Takrat je bil tri dni brez strehe, čez noč je zlezal v prazne prostore še nedozidane poslopja.

Tistega mrazlega, mračnega novemberskega večera, ko se je zibal po ulicah semintja, že dolgih štirinajst ur ni nič jedel.

V žepu ni bilo ne vinarja več! Za prihodnjo noč je po naključju imel dobiti prenočišče. Nek tovariš, ki je bil ravno tako reven kakor on in je tudi od jutra naprej iskal kakega opravila, mu je ponudil svoje uborno ležišče. Toda ta njegov tovariš je stanoval jako daleč, prav čisto gor pri Butte Montmartre, in Leo, ki je prebil ve-

čer v knjižnici Sainte Geneviève, bi moral hoditi še najmanj poldrugo uro, predno bi se s praznim želodcem mogel vleči na trdem kanapeju, ki mu ga je odstopil do bri tovariš. Nesrečni mladenič se je čutil nezmožnega za tako dolgo pot, kajti noge ga niso hotele več nositi. V želodcu mu je krulilo in žile na čelu so bile kakor kladdivo . . . Malo, da ni obupal.

V tem hipu zasliši ob oglu nekaj kakor hreščeč, toda vendar prijazen ženski glas; prav tik ob njem je klicalo: »Lepi mladenič, ali me nečeš obiskati?«

Mehanično je pogledal žensko. Bila je velika rjavolaska, ne več mlada, morda ji je bilo kakih trideset let. Glavo je imela nepokrito, oblečena je bila s temnim kri lom in s črno pelerino. Izgledala je kakor bi bila iz predmeta, kakor žena delavca. Samo »pobarvane« oči in »pobeljena« lica so izdajala sumljivji značaj te osebe.

Srce mladega pesnika je bilo še nepokvarjeno. Razven vil in princezinj svojih mladeniških sanj še ni ljubil doslej nobenega ženskega bitja. Zato ga je napolnil pogled na to žensko naravnost z ostudom. Hotel je bežati. Toda njegove moči so ga zapustile. Že čez nekaj korakov se je moral nasloniti ob zid.

»No, kaj pa ti je, moj ljubček? . . . Najbrže si pogledal pregloboko v kozareček, kaj? . . .«

Odgovor delegata dr. Korošca vojnému ministru glede na ljubljanske dogodke.

V vojnem odseku avstrijske delegacije se je vojni minister baron Schönaich veliko bavil z izvajanjem slovenskega delegata dr. Korošca. Takoj se je oglašil dr. Korošec zopet k besedi, da mu odgovarja. Navajal je iz zra Pittreich, kako se je vojna uprava slabotno zadržala nasproti separacijskim težnjam Madžarov, kako je ministrov naslov sam naredil na mažarsko željo metamorfozo itd., kar vse dokazuje, da je govornik z vso upravičenostjo očital vojni upravi slabotnost nasproti Madžarom.

Minister je povedal, da pri skušnji slovenskih prostovoljcev ni padlo nad 50% aspirantov inf. reg. št. 27, ampak samo 33 odstotkov. Govornik je mnenja, da se je tudi ta odstotek previsok in da je nujno potrebna natančna preiskava v tej zadevi.

Z izvajanjem vojnega ministra se govornik nikakor ne more zadovoljiti. Poročilo, koje je podal vojni minister, je tako sestavljeno, kakor da bi vsi demonstracijski dogodki, ki so se morda dogodili usodepolnega večera po celi Ljubljani na različnih mestih, se zvršili pred Mayerjevim oddelkom ter vplivali na Mayerja in njegove ljudi. Gotovo je, da na prostoru, kjer se je izvršilo kripelivanje, iz oken nihče ni kamena metal in Mayerjevemu oddelku nihče z revolverjem grozil. Minister je priznal, da so vojaki streljali brez povelja in je imenoval to pogršek. V navadnem življenju se imenuje tak pogršek, ako kdo na druge strelja, ne da bi bil opravičen, zločin. Vojni minister ni našel nobene besede za pogršek Mayerja samega, zato govornik ministrovega odgovora ne sprejme na znanje in izjavi, da bodo njegovi somišljeniki v tej zadevi še storili druge korake.

Delegat dr. Korošec o mornarici.

V vojnem odseku avstrijske delegacije je dr. Korošec glede na izvajanja grofa Montecuccoli o naši mornarici izjavil sledeče:

Slovinci in Hrvti z največjim zanimanjem zasledujemo razvoj avstrijske mornarice, ne samo, ker ji je izročeno varstvo slovanske obali, ampak ker toliko slovensko-hrvaške mladine zadosti v mornarici svoji vojaški dolžnosti. V obče smo s sedanjim duhom mornariške uprave zadovoljni.

V imenu antialkoholikov izraža željo, da bi se večkrat za moštvo prirejela predavanja v smislu antialkoholnega gibanja. Seveda se mora gledati na to, da predavatelji ne bodo navdušeni alkoholiki.

Za vzgojo mladinskega naraščaja pri mornarici naj se bolj gleda na moralne sposobnosti v to svrhu komandiranih podčastnikov, da ne bode v tem oziru nobenih pritožb.

Za duševno izobrazbo moštva bo treba bolj skrbeti s knjigami in časniki, da se odvrta od kantine. V verskem oziru zahteva, da se naj proti udeležbi službe božje ne delajo nobene ovire, razven kakor jih zahteva služba. Da se moštvo udele-

žuje le po deputacijah službe božje, ni korektno.

Na ladjah, ki se mudijo na Kitajskem v varstvo naših tamošnjih interesov, se naj redno ukrca tudi mornariški duhovnik. Ladje ostanejo po dve leti na Kitajskem in ves ta čas jih le parkrat obiže kak francoski misijonar, ki le malokdaj zna tudi kateri jezik našega moštva.

Nazadnje vpraša, koliko delavcev italijanskega državljanstva je še pri mornarici.

Izpred sodišča.

Nemški inženir, sin c. kr. nadinženirja, obsojen zaradi krive prisege.

(Konec.)

Po zaslišavanju prič sta stavila tako zagovornik dr. Ambrositsch kakor tudi zastopnik zasebnega udeleženca dr. Leskovar več predlogov glede na zaslišanje daljnih prič, kakor tudi, naj se prečitajo razni spisi iz civilnopравниh pravnih in še nekaj prič. Sodišče je sklenilo, da odkloni vse predloge in je odgodilo razpravo na popoldne ob štiri.

Popoldne ni bil navzoč obtoženi inženir Kirchschiager, ker je, kakor izjavi njegov zagovornik, obolel. Razprava se nadaljuje. Zagovornik predlaga, naj se obtoženec preišče po zdravnikih glede na to, če ga ne zapušča spomin. Obtoženec je zelo nervozen. Tudi njegova mati je nervozna. Nadalje je bolehal obtoženec večkrat na spolnih boleznih. Vse to je neugodno vplivalo na njegov spomin in je lahko pozabil, da se je vozil v čolnu čez Savo.

Sodišče je odklonilo zagovornikov predlog na preiskavo Kirchschiagerjevega duševnega stanja. Njegova mati ni izpovedala, da bi bil sin nervozen. Izpovedal je sam, da bi se bil moral spominjati če se je vozil čez Savo.

Nato govore dr. Pajnič, dr. Leskovar in dr. Ambrositsch, nakar se posvetuje senat o obsodbi.

Senatov predsednik višji deželni sodni svetnik Polc razglasi razsodbo, da je inženir Karol Kirchschiager kriv hudodelstva goljufije, storjenega po krivem pričevanju, v pravdi, ki je tekla med Francetom Grebencem proti c. kr. nadinženirju Kirchschiagerju, da se ni nikdar sam vozil čez Savo. Po pričah se je danes dokazalo, da se je obtoženec vozil čez Savo. Dokazano je, da je obtoženec vedoma krivo pričal in se obsodi v trimesečno težko ječo, poostreno s postom in s trdim ležiščem vsakih štirinajst dni.

Cesarja žalil. Emil Oto Sternitzky, tkalec, iz Klिंगental na Saksonskem doma, je bil dne 17. avgusta t. l. pri okrajnem sodišču na Vraskem zaradi vlačuganja in beračenja na en mesec zapora obsojen. Dne 26. avgusta t. l. je pa obdolženec s kazensko obleko vred iz zapora pobegnil in se po Kranjskem in Štajerskem potepal. Dne 28. avgusta ga je orožnik v vipavskem okraju zasačil in ga aretoval. Pri aretaciji se je jako razaljivo izrazil o cesarjevi osebi. Za kazen se mu je prisodilo 13 mesecev težke ječe. Po prestani kazni se bode iztirjal iz Avstro-Ogrske.

Nepoboljšljiv tat. Delavec Andrej Kovač je sedel že petkrat zaradi tatvine. Dne 5. aprila t. l., ko je šel posestnik Martin Jančar iz Vrhpolja z ženo k jutranji maši in zaklenil hišo, v kateri je spal mali otroček, vlomil je Kovač v hišo in izmaknil 11 K gotovine in nekaj obleke ter napravil 33 K škode. Pobral je pa tudi in nabiralnikov pri kapelalih v Zaborštu in v Dolu nekaj drobiža. Jančar je takoj, ko se je vrnil iz cerkve, zapazil tatvino. Kovač vse trdovratno taji, a to mu vse nič ne pomaga, ker bo zopet sedel 13 mesecev v težki ječi.

ZA VOLITEV PREDSEDNIKA V SEVERNI AMERIKI.

Iz New Yorka poročajo: Glasom poročila republikanskega centralnega odbora je 270 od vseh volivnih mož Severne Amerike vpisalo svoje glasove za Tafta; s tem bi bila izvolitev Taftova zagotovljena.

Tržne razmere v Ljubljani 1. 1907.

Posnetek poročila začasnega tržnega nadzornika g. A. Semena v občinski seji dne 16. septembra 1908.

1. Meso. Za aprovizacijo mesta je v splošnem oziru in zlasti, kar se tiče mesa, preskrbljeno precej dobro. Mesa je na razpologo vedno dovolj in se je glede prometa z mesom in mesnimi izdelki gledalo v prvi vrsti na to, da se v Ljubljani razpečava le praviloma v mestni klavnici ogleđano meso. V tem oziru so se pokorili vsi mesarji z edino izjemo enega mesarja, ki je uvažal v Št. Vidu ogleđano meso. S kazenskim postopanjem pa se je toliko doseglo, da se bo naveličal plačevati občutne globe ter dajal ogledati in zaklati vso živino v mestni klavnici. Nekaterim mesarjem je bilo dovoljeno prodajati goveje meso na stojnicah ob zidu Mahrove hiše, kar pride v prvi vrsti v prid revnejšim slojem občinstva. Mestni magistrat je tudi odredil, da so imeli vsi mesarji in klavci brez razlike v svojih mesnicah, oziroma na stojnicah na vidnem mestu označene cene mesa vsake vrste po kakovosti in množini. V to svrhu so dobili proti določeni odškodnini vsi mesarji enak črne tablice, na katerih morajo biti vedno s kredo zabeležene in vidno razobešene cene za vse vrste mesa. Tržni organi pazijo strogo na natančno izvršitev ter odredbe in se v tem oziru redno mesnice in stojnice nadzorujejo. Direktnih pritožb v tem oziru ni bilo in so se mali nedostatki odpravili navadno mirnim potom tako, da se je le v redkih slučajih postopalo kazensko proti ovajencem. — Mestna živinozdravnika ogledujeta poleg tržnih organov redno po dvakrat ali trikrat na teden mesa glede svežosti in kakovosti. Da se to ogledovanje strogo izvršuje, priča dejstvo, da so tržni organi v več slučajih konfiskovali večje množine sumljivega mesa, oziroma mesnih izdelkov, tako n. pr. Francetu Bašču iz Sela kar naenkrat 60 klobas. Dotični ovajenci izročali so se pristojnemu c. kr. sodišču, kjer so bili obsojeni na občutne kazni, nekateri do treh mesecev zapora. Razum teh slučajev se pa mora povdarjati, da je kakovost mesa, ki se prodaja v Ljubljani, v

obče dobra. Poleg tedenskih izkazov v klavnici zaklane živine, ki se redno razglašča vsak teden, ima tudi mestna klavnica nalogo perijodično razglašati po ljubljanskih dnevnikih tržne cene žive govede, ki se prodaja na sejmšču.

Skupno z mestnim fizikatом pregledala se je tudi od časa do časa mestna ledenica in se je skrbelo za to, da se meso ondi shranjuje na snažen način, v kolikor je to v tej povsem zastareli ledenici mogoče. Raznim nedostatkom se bode moglo od pomoči šele tedaj, ako se zgradi — kakor se je to že opetovano povdarjalo — pod nameravano tržnico moderno opremljena hladilnica. Tudi pri revizijah mesnic po zasebnih hišah se je v prvi vrsti gledalo na to, da se povsod pazi na največjo snažnost in so se eventualni nedostatki odstranjevali kratkim potom. Meso in mesni izdelki, zlasti prekajeno meso in različne klobase, kar jih prinaša kmetsko prebivalstvo na tržne dni v mesto na trg, so se osobito skrbno nadzirali in v ope-tovanih slučajih se je zaplenilo manjše ali večje kvatitete nevižnega ali skrajno neokusnega mesa in klobas. Sploh pa se v zadnjem času opaža, da se prekajenega mesa in klobas s kmetov prav malo, skoraj prav nič več ne uvažuje in donaja na trg, ker je ravno tozadevno strogo nadziranje in uspeh kazenskih preiskav prestrašil in pregnal s trga prodajalce takih pokvarjenih živil.

2. Cene mesa. Kar se tiče regulacije cen mesa, postalo je ravno to vprašanje lansko leto posebno pereče. Pojavile so se namreč mnogobrojne ter opravljene zahteve občinstva, oziroma konsumentov, da se pri neznosni in neutemeljeni draginji vseh vrst mesa in pri notorično nizki ceni živine doseže primerno znižanje cen tega vsakdanjega hranila. V tem pogledu si je mestni magistrat prizadeval vse storiti, kar je v njegovi moči. Tudi draginjski odsek občinskega sveta pečal se je s tem vprašanjem in je razmotril razne korake in sredstva, ki bi pospeševala zaželjeno regulacijo cen mesa. Da se zadeva spravi v tir, obrnil se je mestni magistrat do mesarske zadruga kot poklicanega faktorja ter jo s pozivi opozarjal na dano obljubo, da takoj, ko pade cena živine, mesarji zopet znižajo cene mesa. Ker se je v poslednjem času v istini zlasti cena goveji živini prav izdatno znižala, k čemur so gotovo pripomogli od mestne občine nanovo uvedeni tedenski živinski sejmi, pričakovalo se je uresničenje dane obljube v primerni meri, da se pomiri z vso pravico razburjena javnost. Temu pozivu je ustregla mesarska zadruga v toliko, da je mestnemu magistratu naznanila, da bodo združni mesarji od 1. januarja 1907 naprej znižali cene govejemu mesu za 8 vinarjev pri kilogramu. Pri teh znižanih cenah govejega mesa je vstalo do danes, dočim se klavci ustavljajo vsakemu znižanju. Dasi so mesarji cene govejemu mesu znižali le nekoliko, pokazali so vendar s tem vsaj nekaj dobre volje, le klavci še ne. Da z oziroma znatno znižane cene živine tudi tukajšnji klavci primerno znižajo cene prašičjemu in telečjemu mesu, je pozval mestni magistrat še enkrat odločno mesarsko zadrugo, da resno in nujno uredi cene v vsestransko zadovoljnost. Obenem se je za-

Žena mu je sledila ter ga tudi dohitela. Že je prišla čisto blizu njega ter zrla vanj z drznim nasmehom.

Polotila se ga je skoro omotica; na čelu so se pojavile mrzle kapljice pota.

»Pustite me!« je zamrmral. Zdjaj pa se je obraz žene naenkrat čisto izpremenil. Nekaj kakor usmiljenost in dobrota ste se prikazali na njem.

»Ali si bolan?«

Ubogemu, trpečemu otroku je zmanjkalo moči in poguma, da bi se ubranil vsiljivke. Zamežal je ter zastokal: »Od danes zjutraj nisem več kaj jedel... Lačen sem!...«

Ni več vedel, kaj se je z njim zgodilo. Žena ga je prijela trdno za roko, potisnila na nek hodnik, odprla vrata ter ga vlekla v neko sobo v parterju. Bila je to siromajsna izba, z rdeče pobarvano posteljo in s pletenimi stoli. Na okrogli mizici je gorela v bakrenem svetilniku sveča.

Premagan od bede in sramežljivosti se je zvrnil Leo na stol, pokrli si lici z obema rokama in jokal tako bridko, da bi se bilo še kamenje omehčalo.

Tudi ženo je to zbolelo globoko v srce, in dočim je odpirala omario, da bi poiskala v njej kaj za prigrizniti, sta se ji ukrali dve debeli solzi v očeh in spolzeli po njenem pobarvanem licu. Kmalu nato je postavila pred svojega gosta hleb kruha, steklenico vina in velik kos telečje pečenke.

Branil se je s solzami v očeh ter jecjal: »Hvala!... Hvala!...« Zato mu je nekam spoštljivo dejala: »Ne mučite se

preveč z govorjenjem, vzemite najpoprej, da si potolažite glad.« Tokrat ga ni več tikala.

In ko se je nato s hlastnimi rokami poprijel jedi, ga ona ni hotela motiti ter se odstranila. Pokleknila je pred ognjišče ter brskala po ognju semintja, kakor bi hotela nekaj iskati. Pred sé pa je ves čas šepetala: »Ubogi mladenič!... Ubogi mladenič!...«

Nato se je vendarle vrnila k njemu, boječ se, da se morda v svoji preveliki skromnosti ne bi bil dosti poslužil; priložila mu je še mesa na krožnik ter mu nalila polno kupico vina, prav kakor bi mati postregla otroku.

Potem pa je naenkrat rekla: »Kako sem vendar neumna! Ako se naj jed dobro prebavi, je treba použiti tudi kaj toplega... Malo kave, kajne?...«

Zopet se je podala k ognjišču, in dočim je imela kavo, jo je on jel natančneje opazovati.

Bila je ženska nižjega sloja, vzvenela ter obrabljena, s težkimi kretinjami in z okornimi delavskimi rokami. V prejšnjih časih, ko ste ji cveteli še mladost in lepota, je morebiti živela v boljših razmerah. Zdjaj pa je bila staričava žena, precej debela, s trojno brado in s sivimi lasmi ob sencih.

Leo Bernis pa, ki je imel v istini globoko čutečo pesniško dušo — pozneje je postal slaven pesnik*) — jo je opazoval z

*) Nekateri mislijo, da je to Fr. Copée sam. Rodil se je v Parizu 26. januarja 1842., umrl je 24. majnika 1908.

ganljivim in hvaležnim srcem, in ko mu je nalila kavo in tudi sama malo pila, »da bi mu delala družbo«, tedaj jo je vprašal po njenem imenu.

Ni odgovorila takoj. S prekrizanimi rokami in nekam boječe je stala onstran mize, kakor bi o nečem premišljevala, ter končno dejala: »Čemu to?... Med žensko, kot sem jaz, in med nežnim mladim gospodom, kakor ste vi, ne more več biti ničesar skupnega... Kar sem storila za vas, je bila le malenkost in nečem vam nuditi ničesar več... Vidim, da vam danes sreča ni bogvekaj mila; toda le pogumno naprej!... Mladi ste in mladost je na vaši strani; to pa je velik zaklad... Kakšen poklic pa izvršujete?...«

Leo se je bridko nasmehnil.

»Verze delam,« je odvrnil.

Ona pa mu je odgovorila brez začudenja. »Razumem vas, delate pesmi... Le potrpite, uspeh pride sčasoma sam od sebe!... Če pa ravno hočete vedeti moje ime, evo ga: pravijo mi vsi »Margot«. Kadar pa se slučajno kje mene spomnite, bilo bi mi ljubše, če rečete »Margareta«...«

Sedaj je molčala in povesila oči. Uganil je, da se mora posloviti.

Leo Bernis je bil globoko ganjen, da je našel pri tako propalem bitju še toliko nežnosti in srčne dobrote. Čudna misel, zlata misel mu je šinila v glavo, pravo pesniško razpoloženje. Prijel je raskavo, umazano roko zavrženke ter jo, globoko se priklonivši, poljubil kakor roko kraljice.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

Jej, kuku mene dons jezek srbi.

d e b kej puvedu ud pravice,

ke ja malaja iz zazezanem učmi in pa iz ena vaga,

še na ta star furm, u rok, de je glih taka, kokr kašna

Ipauka, ke pu hišah grojzdje punuja. Pa vem, de je še zmeri za sluvenske časnarje kuntumac in de na smem torbe iz gofle dol uzet.

Tu je res Buh pumagi!

In kdu je usega tega uržah? Nubedu druž kokr Sluvenci, ke tku grdu delaja iz nemškutarjem, de se morja čluvek u srce smilt. In tu ni prou!

Nej pumislja, kua se je unkat zgudl! Jest grem dol ukul špetala na špancis, kar zaslišem iz tiste gluhnemnce, ke ta mustaste srumake brat učeja tista pesm, ke ja maja nemškutari prou u čast; če sm prou zastopu, sa pel »di voht am Rajn«. Ta

grozilo, da se bode v nasprotnem slučaju oblastvo posluševalo vseh dopustnih sredstev v dosego te opravičene zahteve. Tudi ta strogi apel ni imel zaželjenega uspeha. Zmenili so se klavci le v toliko za to vprašanje, da se je po inicijativni načelnstva mesarske zadruga sklical dne 14. januarja 1908 v »Mestnem domu« sestanek klavcev in malih mesarjev. Sestanku je prisostvoval tudi gospod župan, kakor tudi člani draginjskega odseka občinskega sveta. Iz zapisnika o tem sestanku je razvidno, da klavci nočejo ničesar slišati o znižanju cen prašičjemu in telečjemu mesu. Ker pa je to vprašanje vitalnega pomena za vse sloje prebivalstva, treba bo nastopiti drugo pot. Ker ne gre izlepa, preostalo ne bo drugega, kakor uporabljati zagrožena dopustna sredstva, da se ustrezno upravičeni težnji občinstva po znižanju tudi tega mesa. Taka dopustna sredstva so v prvi vrsti: goločitev maksimalnih tarifov za meso v smislu § 51 obrtnega reda, sporazumno s c. kr. deželno vlado, v drugi vrsti pa odpoved brezplačnih stojnic, oziroma vpejjava pristojbine za uporabo javnega prostora, na katerem stoje stojnice. Tudi z ustanovitvijo mestne mesnice bi se morda dalo kaj doseči. Ker se klavcem izlepa ne more do živlega, poseči bi bilo po drugem sredstvu, po katerem bi bilo edino možno jih ugnati. Kajti nikjer, niti v tržnem redu kakor tudi ne v občinskem redu ni določeno, da mora mesto odkazati klavcem prostore za prodajo mesa. To je le prostovoljna usluga, katero pa mestna občina vedno lahko prekliche. Mali mesarji ali klavci pa se bodo gotovo premislili izpustiti iz rok to ugodnost, ker jim potem ne preostaja drugega, kakor najemati si mesnice v zasebnih hišah za drago najemščino. Občina pa tudi iz zdravstvenih ozirov lahko vsak dan prepove prodajo mesa na prostem, kar bi bilo gotovo povsem umestno in priporočljivo. Na odprtih stojnicah je meso izpostavljeno cestnemu prahu ter raznim mrčesom. Tudi z estetskega stališča stojnice po drevedredih niso baš vzgledne! Brezdvomno ima občina pravico zahtevati pristojbine za stojnice na mestnem svetu. Mali mesarji se bodo pa gotovo premislili plačevati take pristojbine, ki se lahko občutno odmerijo. Z ozirom na vse te okoliščine in zlasti glede na brezuspešnost vseh tozadevnih korakov in poskusov odločiti se bo za eno ali drugo prislilno sredstvo. Le tako bo možno doseči regulacijo cen prašičjemu in telečjemu mesu. Mesarska zadruga naj se torej — in to zadnjč — pozove, da predloži mestnemu magistratu v teku enega meseca izkaz o primerno znižanih cenah zadnje imenovanemu mesu, sicer se bodo klavcem in malim mesarjem stojnice v Šolskem drevoredu odpovedale ali pa zahtevalo od imenovanih pristojbine za stojnice po 20 do 30 kron na mesec z dostavkom, da se onim klavcem, ki znižajo prostovoljno cene mesa, odkážejo boljši prostori v Šolskem drevoredu. Za znižanje cen mesa govori ravno sedaj neovrgljivi argument, da je cena živini izdatno padla.

(Dalje.)

Gospodarstvo.

— **Prvi slovenski premogovnik v Črnoljju.** Piše se nam: Že nad pol stoletja je znano, da se nahaja v zemljah črnoljškega okrajnega glavarstva, jugozahodno

med Črnoljjem in Kulpo — premog. Bivša železolivarna v Gradcu je črpala iz teh zemelj velike množine lepega črnega premoga. Po razsulu gradaške livarne je zamrl tudi premogokop in od onega časa se za te zaklade podzemeljskega bogastva ni več nikdo resno brigal. Šele letošnje poletje so se za stvar zavzeli trije Slovenci in se z vso vnemo lotili dela. K temu jih je bodrila vže od prejšnjih dob znama sigurnost glede velikih množin premoga, še bolj pa dejstvo, da se ima v kratkem času zgraditi belokranjska železnica, ki bo tekla, tako se zagotavlja, uprav čez premogovo ozemlje na Metliko in Karlovec. Črnoljški sigurno dobi postajo in — ako bodo razmere ugodne — še posebej premogovo nakladišče. Količnega pomena bo ta gospodarska pridobitev za sedaj tako osamljeno in gospodarsko zapuščeno Belokranjino, si je pač možno misliti. Zaraditega mora vsak pravi rodoljub z veseljem pozdraviti začetje pogumne trojice, ki ne šteti ne truda, ne novcev, da bi ustvarila za Belokranjino tako važen vir domačega blagostanja. Ko bode delo v premogovniku do dobra razvito, mogli se bodo ondotni domačini, večinoma izseljeni v Ameriko, zopet povrniti v mili domači kraj. Da bi se pa premogovnik čimhitreje razvil, se je omenjena trojica odločila razširiti svoj delokrog in v to svrhu ustanoviti družbo z večjim prometnim kapitalom. V ta namen hoče sedanja družba sestaviti konzorcij, ki bi zložil glavnico 60.000 K. Polovica se obrne za odkup sedanjih pravic, polovica pa se naloži za razširjenje podjetja. Konzorcijski deleži znašajo po 500 K. Priglasila k udeležbi se naj pošiljajo na naslov »Slovenske premogovne družbe v Črnoljju« v roke g. Fr. Šetine, nadučitelja v Črnoljju. Strokovnjaki so ležišče premoga jako ugodno ocenili, med drugimi tudi rudarski strokovnjak Seeland, bivši rudniški glavar v Celovcu.

+ **Postaja v Uršnih selih.** Iz Toplice se nam piše: Prihodnji teden se bo vršila revizija trase belokranjske železnice. Odločilo se bo, kje pojde železnica, in kje bodo postaje. Mi Topličani in vse ljudstvo tostran Gorjancev imamo najnujnejšo željo glede postaje v Uršnih selih, da se postavi na kraj, kjer bo v resnici v korist. Čujemo, da je postaja nameravana pri Lazah in bi imela samo ime od Uršnih sel, v resnici bi bila pa pomaknjena tako daleč proč, da ne bi služila vasem, ki so pod Uršnimi seli. V interesu teh vasi je, da se naredi postaja res v Uršnih selih. Železnica mora služiti osebnemu in blagovnemu prometu in zato naj ustreže kar moč največjemu številu ljudstva. Več je ljudstvo kot en posameznik. Zato pa zahtevamo, da se naj odločilni faktorji ožró na položaj, kakršen je v resnici, in naj ustrežje želji ljudstva, ki želi postajo v Uršnih selih!

— **Razpis dobave slame, sena, trdega lesa in premoga.** C. kr. intendantca 3. voja v Gradcu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da kupi vojna uprava večje množine sena, slame, trdega lesa za kurivo in premoga. Dobaviti bo v sledeče kraje: Gradec, Maribor, Celovec, Beljak, Gorico in Pulj. Pismene ponudbe je vložiti pri oskrbovalnih skladiščih za dobavljenje v Pulj do 3. novembra, v Celovec do 10. novembra, v Gorico do 9. novembra, v Beljak do 11. novembra, v Gradec do 16. novembra, v Maribor do 19. novembra

t. l., vsakokrat do 9. ure dopoldne. Dobavni razpis in splošni pogoji so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Cerkveni letopis.

Pravico za blagoslov jubilejnih svetinj sv. Benedikta se zamore dobiti pri nadopatu redovnikov sv. Benedikta na gori Monte Cassino v Kampaniji na Laškem. Prošnja se mora pisati v latinskem ali tudi v nemškem jeziku v navadni pisemski obliki. Obrazec za blagoslov se dobi v »Duhovnem pravilu«, ki so ga izdali č. gg. misijonarji sv. Vincencija. Dobi se tudi od benediktincev, če se prosi zanj. Prošnja se navadno jako hitro reši.

— **Trška gora.** Napovedani jubilejni shod Marijinih družb na Trški gori pri Novem mestu se je nad vse sijajno zvršil. Nihče ni pričakoval tako obilne udeležbe. Sešlo se je 11 Marijinih družb novomeške dekanije z zastavami in banderi, eno lepše kot drugo. Vsa cerkev, dasi precej prostorna, je bila do zadnjega kotička napolnjena. Do 1200 deklet je bilo zbranih, vse najboljšega duha in polne navdušenja. To navdušenje pa je dvignilo do vrha slavnostni govornik, topliški župnik, s svojim govorom o lurski Mariji in dodanimi zlatimi nauki iz svoje bogate skušnje. Pogled na to ogromno množico cvetoče mladine naše mile Dolenjske, zbrano v Marijinem svetišču vinorodne »Trške gore«, je moral vsakega do solz ganiti. Po govoru so družice obnovile posvečenje, po veliki sveti maši in litanijah je bilo darovanje za zlati kelih jubilanta Pija X. Petje je oskrbela Marijina družba novomeška pod znanim spretnim vodstvom g. Hladnika. Kajpada se je pela tudi »lurska« pesem. Takega veličastnega shoda ni še videla Trška gora.

Društva.

+ **Socialna šola v Gorici.** »Slovenska krščansko socialna zveza« otvori ta teden socialno šolo. Pouk se bo vršil vsak četrtek in vsako soboto od pol 8. do pol 10. zvečer v društvenih prostorih »Slovenske krščansko socialne zveze«. Doselej se je priglasilo za šolo 12 učencev. S socialno je združena tudi govorniška šola. Vabijeni so vsi, posebno mladeniči delavskega in obrtnega stanu, da se vpišejo v socialno šolo. Priglasiti se je do četrtega pri tajniku S. K. S. Z., Gosposke ulice 6.

— **Nova hranilnica in posojilnica** se je ustanovila v Mirni peči in je začela poslovati z 18. oktobrom t. l.; ona je članica »Zadruga zveze« v Ljubljani in njeno načelstvo sodeluje brezplačno. Novi zadrugi želimo veliko uspeha in gmetnem in moralnem oziru! Le krepko naprej!

— **Dramatični skup »Istra« v Kopru** priredi 31. t. m. veselico v dvorani pri »Starem kosu« (Merlo vecchio). Spored: 1. Dvignjenje zastora novega železnega odra. »Dvigni se zastor!« Deklamacija treh oseb. 2. »Mlinar in njegova hči«, žaloigra. Glasbene točke svira tamburaški zbor »Zvezda«. — Bratje, kličemo vas na obilno udeležbo ter vas z odprtimi rokami sprejme mala skupščina, ki je komaj začela dihati v tem nasprotnem gnezdu. — Podpirajte nas, da bode tudi tukaj naš narov vstal iz teme, ki duši našo mladino.

Vsak mali pripomoček nam je dobro došel, ker stroški so veliki.

— **Gospodinjka šola v Tomaju.** Dne 25. oktobra, prihodnje nedeljo ob 3. uri popoldne bode slovesno blagoslovljena in otvorjena jubilejna gospodinjka šola v Tomaju na Krasu. Vodstvo te šole imajo šolske sestre. Spored te slavnosti je jako bogat ter obsega spevoigro v proslavo cesarjevega jubileja, več deklamacij in pevskih točk. Predstava se bode ponavljala dne 2. in 26. decembra.

— **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Krškem** si je v svoji zadnji seji dne 7. oktobra t. l. izvolilo v odbor sledeče gg.: načelnik Ivan N. Reiner, mestni župnik; njega namestnik Pavel Juvančič, c. kr. deželnosodni svetnik, blagajnik Albert Levičnik, c. kr. sodni pristav, in tajnik Anton Goslar, c. kr. sodni oficijal, vsi iz Krškega. Gospa Jospina Hotschevar iz Krškega je izvolila društvu podariti znatno vsoto 500 K, za kar ji bode izrečena presrčna zahvala. Kot ustanovniki z zneskom po 100 K so pristopili društvu gg.: Ivan Tekavčič, c. kr. vladni svetnik v Krškem, Franc Schweiger, dekan v Leskovcu, Ivan N. Renier, mestni župnik v Krškem in Josip Borštner, župnik na Raki.

Razne stvari.

Moderna ženitna pogodba. Iz Čikaga poročajo: Nemški mornarični poročnik Robert Zimmermann je brzjavil Miss Adelaide Franz, hčerki pokojnega saint-louiškega milijonarja, je li pripravljena postati njegova žena in deklica mu je takoj nato brzjavno odgovorila, da je pripravljena poročiti se z njim. Pred par dnevi se je vršila poroka. Pred petimi leti je gospodična Ad. Franz potovala v Kiel v Nemčiji, da se tam izuči v glasbi, in mesto da bi postala dobra pevkica, se je seznanila z imenovanim poročnikom. Pred dvema leti se je vrnila v Ameriko in od tedaj naprej sta si s poročnikom vedno dopisovala. Pred tremi meseci jej je poročnik poslal zgoraj imenovano brzjavno vprašanje, v katero je ona takoj privolila.

Steznik v pravdi za odškodnino. V Newarku (New Jersey) je bila pri neki nesreči cestne železnice precej poškodovana neka mlada prodajalka. Tožila je družbo cestne železnice za odškodnino v znesku 25.000 dolarjev, češ, da v sled poškodb ni več zmožna za izvrševanje svojega poklica. Seveda se je družba upirala in skušala znižati vrednost poklicne zmožnosti prodajalke. Končno so prišli zviti gospodje na pravo misel: Vprašali so namreč gospico, da-li nosi steznik. Nič hudega sluteča, je vprašanju takoj pritrčila. Sedaj so bili gospodje na konju; predložili so nebroj zdravniških izpričeval, ki so vsa dokazovala, da je nošnja steznika silno škodljiva, zlasti za prodajalko, ter je poklicna sposobnost istih vsled tega izdatno manjša, kakor bi bila, če bi ne nosile steznika. Sodniki so dokaz resnice sprejeli in prisodili presenečeni gospodični le 3700 dolarjev odškodnine. To naj si tudi naše mlade gospodične vzamejo k srcu!

To je reklama! Urar in draguljar J. Morafecsek v Požunu oglašja v listih kratko, da se pri njem brezplačno in brez bolečin — predirajo ušesa.

DAROVI

poslani našemu upravništvu.

Za žrtve 20. septembra: G. Rev. Mat. Šavs, pastor v Ameriki, 48 K 60 h. — Ob priliki blagoslovljenja nove hiše Škerjanca v Postojni 10 K. — Gosp. F. Mislej v Postojni 1 K. — G. Mihael Schleicher, občinski tajnik v Logavesi ob Vrbskem jezeru, 10 K. — Neimenovan iz Št. Vidu pri Ljubljani 1 K. — Andrej Hlebš iz Spod. Zadobrove 1 K. — Olga Tomšič in Anica Ravnikar, nabrani prispevek v Trnovem 40 K; darovala so: županstvo v Trnovem 10 K; g. J. Resmanova 5 K; gg. dr. J. M. Kržišnik in Iv. Valenčič po 3 K; po 2 K so darovali gg.: Bož. Bežek, Iv. Brinšek, B. Bisail, Jan. Gogala, Ivan Lovšin, Jos. Prkan; po 1 K so dali gg.: Gregorij Adamič, Fot. Lampret, J. Meden, Mar. Petkovšek, Mar. Ravnikar, Olga Tomšič in Julka Valenčič. — R. Fajdiga v Ložal pri Vipavi nabral 12 K 80 h.

Za obmejne Slovence: G. Rev. Mat. Šavs, pastor iz Amerike 24 K 30 h. — Nabrano pri slovesu č. g. kapelana Antona Lavrenčiča iz Cirknice 10 K. — G. V. Oblak, župnik, Ribno pri Bledu, 11 K.

Za pogorelce na Božjakovem pri Metliki: G. Jos. Logar, prefekt, 10 K. — G. Martin Štular, župnik, 10 K. — G. Matevž Jereb, župnik v pok., Prmskovo pri Kranju, 10 K.

Za pogorelce v Črnem Vrhu nad Idrijo: G. Matevž Jereb, župnik v pok., Prmskovo pri Kranju, 10 K.

Bolnatu Pepe iz Kudeluga.

mutast srumaki sa bli holt enkat mal bl vesel, pa sa ja zažingal. A t na prleteja naenkat te salamejnsk sluvensk razzsajači in pubijauci in t use vokne pu gluhanemnc razbijeja, de je glih taka vn vidla, kokr de b bli sodn dan.

Zdej nej pa rečeja, če je tu prou! A ni tu grdu in čist pu burusk, de tem nadoužnem mutcem še tega mejhnga vesela na prvošja? Men se zdi tu že strašni nagraužen in jest b take ldi use na gauge cefrou.

Tu je še edin dobr, de nisa sam Sluvcu tku mal manerleh, ampak de tud nemškutari take špilaja, de ni za nekamer. Le puglejma Galetuva Lina, kakšne je špilala u Belak. Tam je pugervalja ud tajncnacjunalarju, de morja še soje peteline udvadet, de nauja zjutri prevepal tistga nhnga »kikeriki«, kokr ga pujeja barbarsk petelini na Kranjskem, ampak saj ena štrofa ud pesm »di voht am Rajn«. Ke sa bli pa nemškutarsk petelini še bl zabit, kokr nemškutari sami, in se nisa mogli navadet te lepe pesmce, ampak sa teb nč men nč trubil zmeri naprej soj »kikeriki«, se je Galetu Lin tku fržmagal, de neče jt na nuben nemškutarsk shod več klepetat. Use prošnje sa zastoni, Lina je sojaglauna in na gre pa na gre.

Tku žihr Galetuva Lina kajfa in še clu peteline zapelava; jest sm mou pa enkat enga sluvenskega kusa, ke se je navadu

kar sam ud sebe en štikle »Naprej zastava Slave!« in ja je enkat zapeu, ke je glih en nemškutar mem mojga vokna španceru; pa se je prec začeu drt in upit: »provokacij! pulcaj!« in mejčkn je mankal, de nisa mene in kusa djal u špekamra. Sam mojno kuse se mam za zahvalt, de se je še use tku srečn vn stekl. Ke sa namreč prletel žendari in pulcaji nad mojga kusa in ga tli djal u ketne, je ta srumak u sojmo smrtnem strahe hitr zapeu: »O majn liber Auguštín, oles ist hin!« Teh par besede pa je žendarjem in pulcajem vnder tulk uči udprl, de sa sprevidl, de moj kus vnder ni tku zagrižen Sluvcne, za kokr zagriženga b ga člouk družu. In pustl sa ga prigmah, mene pa tud.

Dondons more bt člouk preklican previdn, de kej preveč ali pa kera narobe na blekne; ke se čist lohka zgodi, de ga ker pr prič za kratvatlc zgrabja in pol pa Buh pumagi.

Unkat je Mayerju klapc, tist, k se je že u Drin kopu in se na Srbe spuzna, emnu na ušesa pvedu, de je pršlu ene par stu srbskeh suldatu u Iblana, pa je blu prec use pu konc. Nemškutari sa se začel zaklepat u soje cimre, žendari in pulcaji sa letal pu Iblan kokr na sodn dan in puzvedval je use, ki sa te srbsk suldati skrted, de jh ni nč za videt u Iblan, in kdaj mislja vn udart in ldi ukul prnašat. Nazadne je pa le edn bleknu, de sa pr Petričiče, ke je tud

sam Srb, skrit u gumazin. Kar je blu bl kurajžneh, sa začel lazet ukul Petričićuga gumazina z nabasanem rabolbarjem u varžet; in ke le nisa mogli ud uzuni nč zaduhat, sa pugerval ud Petričića, de more gumazin udprt, in jm ukazat, ki ma skrite suldate.

Petričić se je mal nasmehnu, uzeu en velek ključ iz ene pulice, udklenu gumazin in puvabu zasledvauce, de nej greja z nim notr. Zalezvauci sa bli pa use glih tulk pametn, de nisa tli sojga žeuulejna na vaga pustaulat in jt u gumazin za srbskem suidatem brklat, ampak sa pugerval ud Petričića, de jm jh more prklenena u ketnah vn prpelat. Petričić se je mal ubutaulu, nazadne se jh je usmilu, pruleku ena velika kišta iz gumazina in ja pred zalezvaucem udperu.

»Tela, bl ta mejhn sa pu dvejt krajcerju tucant,« je reku, ke je ena škatla udperu in jm ja pud nus pumulu; »če pa želeja bl velike suldate, sa pa neki draži, ampak fajrn roba!«

Kašne ksihte sa naredl zalezvauci, ke sa vidl u škatlah cinaste srbske suldate lepu pu vrst zlužene, tu ni za dupuvedat; tu je blu pu pravic rečen: za počt.

Pr marskašnmo špase sm bli že zravn, ampak tagca špasa, kokr je bli pred Petričićuvem gumazinam, pa še ni duživu

Učiteljstvo.

Pometajte pred svojim pragom!

Iz učiteljskih krogov se nam piše: Kakor se vidi, je silovito poparila zadnja ljubljanska učiteljska volitev znane vodivne kapacitete, ki jim poveljuje učitelj Jelenc. V »Slovenskem Narodu« poje svoje jeremiade dan na dan. Seve! Šli so z volišča poučeni, da hočejo tudi ljubljanski kolegi in kolegije hoditi pot, ki je niso začrtali »Tovariševci«. — Toda ne bi se povračali nazaj k minulim volitvam, ako ne bi omenjeni »voditelji« po »Slovenskem Narodu« vlačili obrabljene in neumnega očitka, kakor da bi šlo pri opoziciji za kako nemško zvezo. »Narod« napada gđc. voditeljico na nemški osemrazrednici ter druge gospodične, ki so baje oddale glasove g. Simonu. Za božjo voljo! Kakšni liberalci pa ste, »Tovariševci«, če še toliko svobode ne privoščite, da si učiteljstvo izbira kandidata, katerega hoče in kateremu zaupa?! — Svobodo zahtevate zase, druge terorizirate! Očitajte nemške glasove, primate sami sebe za nos! Vabili, prosili ste, moledovali ste za nemške glasove, ter jih nekaj tudi izmoledovali! Če drago, je na razpolago dopisek nekega gospoda, ki bo to potrdil; tudi njegovo častito ime se blišči na dotičnem »petišnu«, ki je priromal na nemško šolo. Za Jelenčevo družbo bi bili kajpada takozvani nemški glasovi dobri in bi ne bilo nobenega zgledovanja. (V resnici je g. Kecelj dobil več takih glasov.) Če so se nekatere učiteljice svobodno odločile za g. Simona — to pa je javno polujšanje, zveza z Nemci! — Gospodje! Motite se, če menite, da nas boste terorizirali!

Idrijske novice.

i Železnica Ljubljana-Idrija-Sv. Lucija. Pretečeni ponedeljek je imel konzorcij za to železnico v posvetovalnici kmetijske družbe v Ljubljani sejo. Načelnik je poročal, v kakem položaju je sedaj vsa zadeva. G. poslanec Povše je vložil 9. septembra pri ministrstvu prošnjo za tracciranje. Preden take prošnje preromajo vsa ministrstva, traja najmanj šest mesecev. Naša prošnja pa je bila v enem mesecu zelo ugodno rešena. Daje se za eno leto dovoljenje, da konzorcij preskrbi tehnične podrobne načrte za vso proggo, a ob enem se dostavlja, da naj bode progga tako izpeljana, da se bodo lahko prav dolgi vlaki na n'ej vozili. Ministrstvo tudi obljubljuje, da bode v slučaju, ko bi država res gradila železnico, povrnila vse stroške, katere bi konzorcij imel za podrobne načrte. V navadnih takih dovoljenjih se taka opazka ne naha'a. Ker je načelnik Povše osebno razlagal, kakega pomena je nova železnica, so mu še naročili, naj se z delom ne čaka, temveč ugodno vreme porabi, da se na prostem že kolikor mogoče izvrši in pozimi izdeluje v sobi, da morda kmalu v spomladi z načrti stopijo na dan. Posebno še železniški minister Derschatta se je izrazil, da mu je projekt zelo simpatičen. Vojno ministrstvo bode že zaradi tega podpiralo podjetje, ker alpinska železnica gre skoraj vsporedno z italijansko mejo, a nova progga gre navpično proti meji. Ako prvo k'je poškodejuje, je že ves promet ustavljen, dočim pri tej železnici tudi v nesrečni vojski le korak za korakom dobe nekaj progge. Kranjski konzorcij bode iz Ljubljane do goriške meje preskrbel v kratkem podrobne načrte, zato bi bilo umestno, da tudi na goriški strani takoj začno. Zadnjič se jim je obljubilo, da bodo lahko kar deželni inženirji izvršili tracciranje, denarja imajo že 12.000 kron v ta namen določenega; če bode potreba, bo Goriška še več lahko dala. Naj bi gospodje poslanci poskrbeli, da se bode dana obljuba tudi v dejanju izpolnila.

J seniške novice

i Črna tema je zavladovala na jeseniškem kolodvoru v nedeljo, 18. t. m. ponoči. Bila je huda nevihta, pa je tresčilo v električno napeljavno in jo pretrgalo. Slabo so na kolodvoru pripravljali za take slučaje, petrolejnih svetilk nimajo zadosti. V restavraciji so žalostno brlele sveče, na vsaki mizi po ena, na peron so pa postavili veliko bakljo, ki je vsaj za silo razsvetljevala občirni prostor, pozneje so dobili še drugo bakljo. Do četrtega je bil kolodvor brez električne luči, ker niso mogli na ti, kje je napeljava pretrgana. Ker je električni tok napeljan čez Mžakl'o iz Radovne, primeri se zlasti pozimi rado, da električna razsvetljava odpove, ker hud snežen metež napeljavo pretrga. In potem treba v najhujši zimi laziti v skalnato goru in gaziti sneg ter iskati, kje je napaka. Posebno modro ni bilo, da se je električni tok napeljal čez Mžakljo. Razsvetljava daje železničarska tovorna vsled posebne pogodbe.

i Veteransko društvo ima že 45 članov. Poveljevanje bo slovensko. Prvič bo javno nastopilo 2. decembra ob cesarjevem jubileju.

i Svoj stroj si je nabavila tovarna, da bo mogla sama železo voziti na kolodvor in s kolodvora. Dosedaj je preskrbelo vso vožnjo iz tovarne na kolodvor in s kolodvora v tovarno železnična uprava s svojimi uslužbenci. Zanaprej bo tovarna s svojimi uslužbenci prevažala blago. Stroj je močan za 70.000 ton.

i Tovarniška godba se bo razbila, ali kaj. Veliko smeja je bilo te dni po Savi vsled tega, eni so se pa tudi jezili. No, pa ni vredno, razburjati se. Delavci tako niso imeli nobene besede pri godbi, čeravno so jo oni vzdrževali in bi se morala po vsi pravici imenovati delavska, ne pa tovarniška godba. Vsak delavec je moral plačevati po 20 vinarjev na mesec za godbo, utrgali so se mu kar pri plači. Leta 1907. je plačalo 1782 delavcev 4.276 K 80 vin. za godbo. In kaj imajo delavci od te godbe? Če kdo umrje, mu gre za pogrebom. V življenju pa sme brezplačno h koncertom. Koliko koncertov je dala letos godba, vedo delavci sami. Obljubljeno je tudi bilo, da vsako delavsko društvo dobi trikrat na leto godbo brezplačno. In kako je v resnici? Strokovno društvo na Savi je naprosilo letos samo enkrat godbo, in še takrat je ni dobilo, moralo si je najeti drugo godbo in jo plačati, čeravno je to društvo delavsko in najmočnejše in torej njegovi udje največ plačajo za tovarniško godbo. Konsumno društvo je za svojo desetletnico letos tudi naprosilo godbo. Obljubila se je pismeno, toda le pod pogojem, da konsum ne napravi veselice v »Delavskem domu« katoliškega delavskega društva. Ker konsumno društvo ni sprejelo tega pogoja, — ostalo je pri sami zahtevi. A sedaj se drugič nastopa zoper katoliško delavsko društvo, ki ima nad 300 članov, in so z malo izjemo vsi tovarniški delavci. Katoliško delavsko društvo ima svojo godbo na lok. Godci so večinoma vsi tudi pri tovarniški godbi, vendar vsled tega še nikdar niso izostali od tovarniških koncertov in veselic. Katoliško delavsko društvo je v takih slučajih imelo svojo tamburaško godbo. In glejte čudo, nekemu ni všeč, da bi imelo katoliško društvo svojo godbo na lok. Prišlo je povelje: Kdor hoče biti v katoliškem delavskem društvu pri godbi, ne more biti pri tovarniški godbi, če sam ne izstopi iz tovarniške godbe, bode izključen. Mož, ki je dal to povelje, se je pa vrezal. Če odstopijo godci katol. delavskega društva od tovarniške godbe, potem je konec — tovarniški godbi. Treba bo izučiti šele novih godcev. Zato toliko smeja po tovarni. Torej ni vredno razburjati se, če se razbije tovarniška godba. Delavci ne bodo brez godbe, saj jo bodo imeeli v katoliškem delavskem društvu. Plačevati pa tudi ne bo treba zanjo, kakor so morali za tovarniško. Vsa čast godcem katol. delavskega društva! Z veseljem hodijo k godbenim vajam in pri prireditvah katol. delavskega društva igrajo brezplačno, ker kot udje društva radi žrtvujejo v interesu društva. Le pogumno in brez strahu naprej! Delavstvo imate na svoji strani! Dosedaj je tako samo plačevalo za godbo, računata pa nobenega še ni videlo, in besedo pri godbi je imela le tovarniška gospoda.

i K dramatični predstavi v nedeljo, 25. t. m., ob pol 8. uri zvečer, vabj katol. delavsko društvo. Vstopnina navadna.

Tržiške novice

t Zimski šport. Opozarjamo slovensko javnost na drsanje s sanjkami, ki je sicer nekoliko nevarna vožnja, a se v alpskih pokrajinah goji s precejšnim vnemo. Tržiž je kot nalašč za to! Želeti je, da bi tržiški narodnjaki o tem malo preiščevali in potem seznanjali slovenske goste o tem lepem športu, ker z veseljem opažamo, da prihaja sedaj, ko vozi železnica, mnogo slovenskih gostov v Tržiž, kar je gotovo velikega pomena za pravi razvoj Tržiža.

t V korist obmejnih Slovencev tudi tu delamo. Vžigalice, ki jih je založila slovenska krščansko-socialna zveza v Ljubljani, so se lepo razširile, narodni kolek »V pomoč obmejnima bratom«, založen od zveze v Mariboru, se dobi v katoliškem slovenskem izobraževalnem društvu. — Sezite po njem!

Društvo »Abstinent«.

Brez boja proti našim narodom tako razširjenemu pijančenju je vsako izobraževalno delo samo polovičarsko. To so spoznali voditelji naših izobraževalnih in mladinskih organizacij in delali na to, da se tako lepo pričeto delo pred tremi leti ustanovljenega društva »Abstinent« ne samo poživijo, temveč tudi razširijo.

Pretekli ponedeljek se je vršila odborova seja društva »Abstinent«, pri kateri je bilo sklenjeno sledeče:

1. Razpošlje se oklic na vse društvene člane in prijatelje našega gibanja. Izvzeti niso, kakor svoječasno, zmeri, tako da bo društvo lahko vedno v ozki zvezi z »Družbo treznosti«.

2. Spomladi se priredi drugi abstinenčni kongres v Ljubljani.

3. V sredo, dne 28. t. m., ob 6. uri je v prostorih S. K. S. Z. prijateljski sestanek ljubljanskih abstinentov, zmernikov in prijateljev našega gibanja.

Opozarjamo, da se vse pismene pošiljatve na društvo naslove na: Društvo »Abstinent«, Ljubljana, Katoliška tiskarna.

Iz slovanskega sveta.

sl Češko monumentalno bogoslovno delo. Monumentalno delo »Češki slovník bohovědný« začne izhajati prihodnji mesec. Pripravno delo je že popolnoma končano. Vsi češki odlični teološki strokovnjaki so obljubili sodelovanje. Iz cele množice slovarjev in knjig je sestavljen imenik gesel, ki bodo v slovarju obsežna. Velika pozornost se bode obračala na teološko književnost drugih slovanskih narodov. V tem pogledu bode češki teološki slovar nadkrilil vse podobne slovarje v drugih jezikih sestavljene. Slovar bode obsegal vse, kar je v obliki kratkih člankov mogoče razpravljati iz vseh strok teološkega znanstva, iz pastoralne prakse in sodobnega cerkvenega življenja. Vsak mesec izide en snopič. Naročila sprejema: »Cyrillo-Methoděiska knihtiskárna« v Praze II, Pštrosova ulica.

sl Moderni Herodi. Nemški občinski zastop v Přivozu je sklenil, da naj sodnijski slugi odstranijo češki otroški vrtec iz dosedanjih prostorov v češki javni šoli, ki jih je za ta vrtec določilo šolsko vodstvo. — Je-li to sovrašstvo ali strah pred češkimi dečki in deklicami?

sl Nemško maščevanje. Nemški učitelj Raab, ki je v Hilvatih pljuval češkim otrokom v usta, je bil iz Hilvat odstranjen in suspendiran na šest mesecev. Med pričami o njegovi sirovosti je bil tudi češki vrtnar g. Barvinek. Radi njegovega pričevanja so se Nemci nad njim maščevali na ta način, da so na njegovem vrtu uničili vse rože. Tako jasno žari nemška »kultura«.

sl Vpitje nemih. Poljski delavci v nadrensko-vestfalskem kraju so se začeli boriti zoper protipol'sko prusko jezikovno postavo na zelo praktičen in poseben način. O tem origineinem načinu se poročajo sledeče okolnosti: V Bruckhausenu in Essenu so se vršili »nemi shodi«. Po otvoritvi shoda se je namreč razdelil navzočim tiskan govor in na posebni poli tiskano tozadevno resolucijo zoper prusko politiko so udeleženci shoda prečitani in sprejeli. V Bruckhausenu so vrhu tega še zapeli poljsko pesem »Serdeczna Matko«. V Essenu pa je policija to pesem smatrala za neko vrsto »govora« in zato je pesem prepovedala, češ, da se morajo po najnovejši postavi vsi govori vršiti samo v nemškem jeziku. A prepoved petja ni spravila sklicateljev shoda v zadreg; opominili so navzoče na posebnih lističih, da »naj se spomnijo, kaj jih boli in naj v duhu pošljejo to pesem z gorečo molitvijo »Gospodu vseh gospodov«. Udeleženci so molče stali in nekaj časa so bili »nemi«, ali ta molk je prodiral nebesa. Menda še nikoli in nikjer se niso tako natančno uresničile besede starorimskega govornika »dum tacet, clamant«. Taki nemi poljski shodi na Pruskem bodo menda Pruse prepričali, da je vsa germanizacija Poljakov zaman. Tudi zelo dvomimo, ali bode odmev tega vpitja »nemih« v evropskem tisku pruskim »kulturnikom« ljub.

sl Poljaki in poznanski mestni svet. V poznanskem mestnem svetu imajo Poljaki 9 članov od 60, četudi je v mestu 80 tisoč Poljakov in samo 60.000 Nemcev. In le-ta »manjšina« poljska se je v zadnjem času tako prezirala in zaničevala, da so Poljaki pretekli teden sklenili iz mestnega sveta izstopiti. Povod temu je dala soha pred kraljevskim gradom. Izpčetka je tam imela stati soha rimskega vojaka, kakor je cesar hotel. Načrt je bil potrjen, soha izgotovljena, naenkrat pa si je cesar celo stvar premislil in je hotel imeti namesto rimskega vojaka pred gradom kip nemškega križarja. Sam je dal soho modelirati in model je bil izdelan po znanem umetniškem okusu cesarjevem. Mesto je bilo pripravljeno staro soho odstraniti in za 30.000 mark kupiti novo soho. Poljaki so se uprli takemu zapravljanju mesta, ki si je šele pred kratkim izposodilo 25 milijonov mark. Cel načrt s križarjem so nazvali razžalitev in zasramovanje pol'skega naroda ter so iz mestnega sveta izstopili.

sl Nov čin ruske birokracije. Katoliški župnik v Kivliški je bil obsojen k globi 100 rubljev, ker je imel procesijo brez uradnega dovoljenja. Ker ni imel s čin plačati, nabrali so njegovi župijani po kopejkah omenjeno svoto, ki jo je duhovnik v vreči, polni bakrenih penezov vleknil na policijski urad. Vreča je tehtala več nego dva puda (eden pud = kg 16,38). Na uradu pa je nastal spor radi tega nenavadnega plačanja med uradniki in duhovnikom, pa se je končal s tem, da je bil duhovnik znova obsojen k globi 600 rubljev. Župljani se bodo bojda zopet potegnili za svojega župnika in zopet nabirali bakrne kopejke, naj se mogočni gospodje na policijskem uradu jezijo kakor hočejo.

sl Tuji podjetniki na Srbskem. Na Srbskem so skoraj vsa večja obrtnijska in trgovska podjetja v rokah tujcev. Dozdaj so na primer imeli rudo- in premogokope v rokah Francozi in sedaj se je ustanovilo novo nemško društvo, ki bode tudi na Srbskem začelo kopati rudo.

sl Slab začetek. Kakor bolgarski »Den« poroča, je prvi ukaz, ki ga je izdal novoizvoljeni »car« Ferdinand, ta, da se je na nedoločen čas odložila dopolnilna volitev poslancev v sobranje. Prvi carski podpis je torej na ukazu, ki se ž njim kratijo pravice bolgarskih občanov.

VOLIVNO GIBANJE V DALMACIJI.

Volitve volivnih mož v kmečkih občinah so končane. Po uspehu istih zamoremo že zdaj sklepati, kako bo deželni zbor sestavljen. V kmečkih občinah zadrskih vdobe oba mandata pravaši; v šibeniških bo izvoljen 1 pravaš in 1 član »hrvatske stranke«; v kmečkem okraju Benkovac, Obrovac in Kistenje: 1 Srb; v kmečkih občinah okraja Drniš, Knin in Vrlika: 3 Srbi; v kmečkih občinah Spljet, Trogir in Omiš: 2 člana »hrvatske stranke«; v kmečkem okraju otokov Hvar, Vis in Brač: 2 člana »hrvatske stranke«; v sinjskem okraju: 1 član »hrvatske stranke« in 1 pravaš; v Imotskem: 1 pravaš; v kmečkih občinah Makarska, Metković in Vrgorac: 1 član »hrvatske stranke«; v dubrovniških: 1 pravaš; v kmečkih občinah Korčula, Ston in Orebič: 1 član samostalne organizacije »hrvatske stranke«; v kmečkih občinah Kotor, Ercegnovi, Risani in Budna: 2 Srba. — Ako vpoštevamo izid volitev v ostalih kurijah, v kolikor se to more danes že trditi, vtegne imeti v prihodnjem deželnem zboru »hrvatska stranka« 17 mandatov, pravaši 7, Srbi 7, samostalna organizacija »hrvatske stranke« 4, naprednjaki (demokrati) 1 mandat, Italijani pa 6 mandatov.

Po svetu

Socialni demokrati na begu. V Nemčiji je bilo pretekli mesec obsojenih dvajset socialnih demokratov radi poverejenja in tatvine. Od strahu pred kaznijo je pobegnil socialnodemokratski občinski svetnik Freiwald iz Pankova pri Berolinu, kateri je bil obsojen radi podkupovanja in krive prisege, pobegnil je tudi blagajnik socialnodemokratske zveze zidar Karsten, ki je ponesel seboj 25.000 mark, ki so jih nabrali delavci. Socialnodemokratski odvetnik žid Schwarz je poveril 25 tisoč mark sirotinskega denarja. Knjigovodja »Leipziger Volkszeitung« Sauer ter načelnik Eiden, ki sa tudi poveril večje svote, sta se usmrtila. »Frankfurter Zeitung« poroča, da je socialnodemokratski blagajnik Schäberle poveril 1100 mark. To so osrečevalteli ljudstva, ki se bore proti vsakemu lastništvu.

14krat omožena. Neka Mary Boleyn je bila v Čikagi aretovana, ker je obdolina bigamije. Tem povodom se je dognelo, da je štirinajstkrat omožena. Za vse to bi se ne izvedelo, ako bi te dni ne prišlo do pretepa med dvema njenima možema, ki eden za drugega nista vedela. Aretovala je dosedaj že priznala, da ima pet mož, dočim o drugih še taji. Eden izmed njenih mož je pred letom dni na smljiv način umrl.

Znanost in umetnost

* »Matica Slovenska«. »Odbor za grebških gospa za Strossmayerjev spomenik« je članom »Maticе Slovenske« poklonil 200 eksemplarov velikega Strossmayerjevega koledarja (453 strani v četvorki), z bogato literarno in kulturno-statistično vsebino, ki daje koledarju trajno vrednost, in z mnogimi slikami. P. n. gg. člani »Maticе Slovenske« dobe koledar brezplačno v knjigovoznici g. Bonača v Ljubljani; vnanjim članom bi se koledar dostavil na njih stroške. — Dr. Fr. Ilešič.

Širite, naročajte „Slovenca“

Ministrska kriza.

Jugoslovan — minister rojak?

Ministrski predsednik baron Beck se je včeraj jutraj pripeljal v Pešto, kjer se je posvetoval z baronom Aehrenthalom in raznimi delegati. Popoldne je baron Beck poročal vladarju o položaju. Vladar se ni še odločil, ali odobri demisijsko čeških ministrov. To se zgodi, ko se cesar po delegacijskem zasedanju vrne na Dunaj. Barona Becka načrt je, da se sestavi popolnoma parlamentarno ministrstvo z določenim programom in zanesljivo večino v zbornici. Načrt je dober, vprašanje je le, ali se tudi posreči. Skoraj izključeno je, da bi dr. Fiedler in Prašek ostala v kabinetu. Češki poslanci so dobili zagotovilo, da deželni zbor češki skienovoljno reformo. Nemški poslanci so z obstrukcijo to preprečili in dosegli moralen uspeh. Ta uspeh pa, ki vzbuja nevoljo med Čehi, ne bode manjši, ako dva druga češka politika vstopita v kabinet brez zanesljive zaslombe svojih strank. Tega mnenja so tudi nemški politiki. Tako se je izjavil znani graški poslanec dr. pl. Hofmann: »Nemške svobodomiselnostanke ne dovolijo najmanjše koncesije, da bi češka ministra ostala v kabinetu. Vsak tak poizkus pomeni »casus belli« na nemški strani. Vlada mora dati Nemcem zadoščenje za dogodke v Ljubljani in Pragi ter zagotovilo, da se taki izgredi proti Nemcem ne bodo ponavljali. Na Kranjskem se bode morala izvršiti izprememba pri deželni vladi.« Ako bi se morale izvršiti vse Hofmannove zahteve, je sploh vsaka koalicijska vlada nemogoča. Zato pa si graški zastopnik želi uradniško vlado, v kateri bi odločevali njegove vrste dvorni svetniki. Uradniško ministrstvo pa je mogoče le za kratko dobo. Zato iščejo nemški liberalci pomoč v krščansko-socialnem taboru. Ti imajo danes popoldne sejo, v kateri se bodo posvetovali o politični situaciji. Gotovo pa krščanski socialci niso še pozabili burnih izgredov proti katolikom na avstrijskih univerzah in v zbornici. Zato je tudi izključeno, da bi svoje šotore prenesli v liberalni tabor pod zastavo vsenemških kričačev. Vse kaže, da se v kratkem izvrši temeljita izprememba kabineta. Tudi vprašanje jugoslovanskega ministra je zopet na dnevnem redu. Tako se »Tagespošti« brzojavljiva iz Celovca: »Jugoslovanske stranke so se zedinile o jugoslovanskem ministru-rojaku. Njih kandidat je poslanec dr. Susteršič.«

Pooblaščenim smo, vest graške »Tagespošte« popolnoma demantirati. O tem vprašanju se med strankami ni nič obravnavalo, se ni niti govorilo. Odločiti mora vendar politična situacija, ako Jugoslovani sploh morejo udeležiti rekonstrukcije kabineta ali pa zavzeti bojno stališče. Situacija je doslej še popolnoma nejasna.

Avstrijska delegacija.

Vojni odsek.

V seji 23. t. m. se je sprejel izredni proračun vojnega ministra in 15 milijonov za nadaljno dobavo novih topov.

Odsek za zunanje zadeve.

Bosna.

V seji 23. t. m. se je nadaljevala debata glede na okupacijski kredit. Kramaf se zavzema za Srbe, priporoča, naj se jim potom ugodnih tarif odpre skozi Bosno pot do Adrije in naj se tudi ne odklanja ideje na kompenzacijo. Kar se tiče Bošnjakov, morajo biti zastopani tudi v obeh delegacijah, da bodo udeleženi tudi pri skupnih interesih monarhije. Konečno pobija ogrsko državnopravno naziranje glede na Bosno. Delegat Zavorka je proti aneksiji ter se vneto poteguje za Srbijo. Vasilko želi, da bi cesar pomilostil bosanske veleizdajalce. Protestira proti mažarskim aspiracijam v Bosni. Nato odgovarja skupni finančni minister na različna vprašanja delegatov. Povdarja, da o izolaciji Bosne od Dalmacije ne more biti govora. Gradijo se marljivo prometna sredstva, ki vežejo obe deželi. Seveda glede na železniški načrt Aržano-Bugojno se dozdaj še nič ni moglo storiti, ker na tozadevno urgiranje nista odgovorili ne avstrijska ne ogrska vlada. Vprašanje mohamedanske cerkvene avtonomije je povoljno rešeno, glede na katoliško še nihče ni stavljal na vlado tozadevnih zahtev. Volivni boj po mnenju ministra ne bo hud, ker bodo volivci po kurijah in konfesijah volili. Dokler bo uprava Bosne poverjena skupnemu ministrstvu, bodo skupni ministri kakor doslej odgovorni delegacijama in jima predložili bosanski proračun. Bosanski deželni zbor ne bo imel vsega državnega parlamentarnega delokroga, temveč le takega, kakršen pripada provincialne-

mu zboru. Kar se Srbov tiče, se ne bodo preganjali, temveč vsakomur se bo delila le pravica.

Balkan.

Avstrija in Turčija.

Včeraj so prispeli na Dunaj iz Berolina prve vesti, da je pogajanje med Avstro-Ogrsko in Turčijo razbito. Dunajskim diplomatskim krogom se je to zdelo nemogoče. Tudi v obližju barona Aehrenthala v Budimpešti baje ni bilo o tem nič znanega, dasi se je vedelo, da Anglija želi, da bi se monarhija ne sporazumela s Turčijo in je angleški veleposlanik v turškem ministrskem svetu protestiral proti pogajanju. Nekateri turški listi pa so tudi že včeraj pisali, da je turška vlada odklonila neposredno sporazumljenje z Avstro-Ogrsko in Bolgarijo in da zahteva mednarodno konferenco. Splošno mnenje v Carigradu je dolžilo Anglijo, da je razbila pogajanja.

Toda še tekem včerajšnjega dne je dobila naša vlada uradno obvestilo, da je pogajanje pretrgano. Zunanji položaj je vsled tega postal kritičen. Posledica bo ta, da se naša monarhija mednarodne konference ne udeleži.

Nemčija in konferenca.

Ruski zunanji minister Izvolskij je prispel včeraj v Berlin; danes obišče državnega kanclerja Bülowa in se odpelje v nedeljo v Peterburg.

Glede stališča Nemčije poročajo iz Berolina, da Bülow ni izpremenil v tem vprašanju svojega mnenja. Nemčija se udeleži mednarodne konference le tedaj, ako bo sprejet avstrijski program.

Balkanske homatije.

Angleški intriganti se zopet enkrat lahko ponašajo z vspehom.

V seji spodnje zbornice je izjavil državni tajnik Grey na vprašanje glede mednarodne konference, da so Turčijo zadnji dogodki najhuje zadeli in prva skrb veseli mora biti, da ji zagotovi kompenzacij, varuje njene koristi ter ojači isto turško oblast, ki bo blagodejno vplivala na upravo turške države.

To sicer že znano stališče Anglije je še jasneje izrazil angleški veleposlanik v Carigradu, ki je v turškem ministrskem svetu protestiral proti turško-avstrijskemu pogajanju. Kakor je razvidno iz sledečih najnovejših vesti, je dosegel svoj namen. Turška vlada je odklonila nadaljno pogajanje ne le z našo monarhijo, ampak tudi z Bolgarijo.

Bolgari se sicer tolažijo, češ, da njihovo odposlanstvo ni imelo oficialnega značaja, marveč je hotelo le sondirati, poizvedeti za mnenje turških krogov. In to da je doseglo. Sicer pa to menda govore sedaj samo zaradi lepšega.

Avstrijska diplomacija je doživeela poraz. Posledice utegnejo biti dalekosežne. Mednarodne konference se Avstrija po vsem tem ne bo udeležila. Nemčija se je izjavila z našo državo za solidarno. Kako sodijo druge velesile o položaju, še danes ni znano. Toliko je gotovo, da se Avstrija eventuelnemu diktatu konference, da bi se naj dalo Turčiji ali pa celo Srbiji in Črni gori na škodo naše države kakoršnešbodi kompenzacije, ne bo mogla pokoriti.

Zapletljaji so torej zelo lahko mogoči.

Bosna.

Odposlanci mnogih bosenskih društev so sklenili, da postavijo v Sarajevu v spomin na aneksijo spomenik cesarju. Srbska društva pri tem niso udeležena.

Senzačne in izmišljene vesti o vstanku v Hercegovini?

Mostar, 23. oktobra 1908.

Iz Mostara je došla iz zasebnih krogov vest, da so se v selu Lipniku v gačkem okraju (hercegovsko-črnogorska meja) Srbi vprli. Prišlo je med vaščani in vojaki do krvavega spopada, v katerem je bilo nekaj vojakov ubitih. Rekviriralo se je vojaštvo iz Gačkega, ki je v dveh urah udušilo vstane, ubilo nekaj srbskih voditeljev, nekaj pa zvezalo in odvedlo v Gačko. Velik del kmetov je zbežal v brda, vojaki pa so vas zažgali. (Zelo neverojtno. Op. ur.)

Dunaj, 23. oktobra 1908.

Tukajšnji krogi so se, kakor javlja »Hrv. Koresp.«, obrnili na vojno ministrstvo, da pojasni, kaj je na vestih o vstaju v Lipniku resnice. Na vojnem ministrstvu se je odgovorilo, da dozdaj ministrstvu o tej stvari ni še nič znanega, sploh ničesar o tem, da bi v anektiranih zemljah »padel prvi strel«, kakor piše že več listov. Če bi se bilo v resnici kaj na meji zgodilo ali v obče v Bosni in Hercegovini, bi bilo vojno ministrstvo samo dalo novinstvu vse vesti

na razpolago, ker utajenje nima nobenega smisla. Kar se Lipnika tiče, nam tudi ni nič znanega, kaj še, da bi vedeli, da so tam bili ubiti vojaki in seljaki ter da so vojaki selo zažgali itd. Te senzacionelne vesti so izmišljene in se razširjajo z očito tendenco ljudstvo razburiti.

Razburjenje med muslimani v Mostaru.

Mostar, 23. oktobra 1908.

»H. K.« poroča, da je razburjenje med muslimani v Mostaru zaradi aneksije še vedno veliko. Tukajšnji muslimani so namreč večidel poštene staroverne korenine, katere je velesrbska propaganda vjela v svoje mreže, češ, da bo avstrijski cesar izlami pokončal in svete džamije porušil. Sodi se, da bodo premožni stari muslimani prodali svoja posestva in se izselili. Vlada je seveda pripravljena to z vsoto silo preprečiti, ker bi izseljenje muslimanskih posestnikov pomenjalo narodno-gospodarsko katastrofo.

Turčija.

Mladoturški odposlanci so baje dosegli v Sofiji popolno sporazumljenje. Odpeljali so se čez Niš v Solun, ne da bi obiskali Belgrad, dasi so bili tam že napovedani. Bolgarsko odposlanstvo je včeraj konferiralo z velikim vezirjem.

Pri Osmanju je streljala bolgarska obmejna straža na turško, ki je odgovarjala s salvami. Bolgari so se morali umakniti. Zdi se, kakor da bi Bolgari hoteli izživati konflikt na meji. V Makedoniji pričenejo razsajati zopet bolgarske čete, da bi dosegli avtonomijo.

Gornja Albanija je docela mirna. Arnavti pravijo, da so v prvi vrsti mohamedanci, potem šele Albanci. Tu se torej ni bati nemirov.

Angleški finančniki so posodili Turčiji pet milijonov funtov.

Še ta teden pošlje tvrdka Schneider v Creuzotu v Solun najnovejših topov s strelivom vred v vrednosti 200.000 funtov.

V Carigradu je za izvrševanje reda pripravljenih sedem bataljonov, da v slučaju potrebe pomagajo policiji, ki je pod vojaško kontrolo. — V Galati so zaprli bolgarskega vrtnarja Ristova, ki ga dolže, da je anarhist.

Iz Trapezunta javljajo demonstracije proti Avstriji, ki so se jih udeležili tudi Grki in Armenci. Trgovci so imeli shod, na katerem so sklenili bojkot avstrijskemu blagu in Lloydovim parnikom. Tudi v Kafru in v Solunu se je poostrolo bojkotno gibanje, dočim so mogli v Carigradu in Smyrni naši parniki izkrcati svoje blago. Toda v Smyrni turška pošta ni hotela avstrijskih pošiljatev dostaviti naslovljencem, o čemer se vodi preiskava.

Brigadir Vukotič in »ratobornost« Črnogore.

(Poročilo našega dopisnika.)

Belgrad, 24. oktobra. Brigadir Vukotič, ki se zdaj mudi tu kot posebni odposlanec črnogorskega kneza Nikite, je nasproti našemu dopisniku izjavil, da je glas o aneksiji Bosne silno razburil Črnogoro, kjer vse gori kakor ena duša za vojsko. Knez čaka, kaj bo sklenila konferenca. Ako bi Avstrija še dalje vršila kontrolo nad črnogorskim primorjem, bi Črnogora to smatrala za »casus belli« in »tukli bi se za život in smrt«.

Srbija.

V Belgrad je prispel naš poslanik grof Forbach. »Egyetertes« poroča, da je dobil najstrožja navodila, ki so zelo podobna ultimatumu za slučaj, da srbska vlada ne poskrbi za red.

Srbi so zelo pobiti, ker državni kancler Bülow ni hotel dr. Milovanovića sprejeti. »Štampa« imenuje to nemško predrznost. Sploh je bil srbski zunanji minister v Berlinu zelo hladno sprejet.

V Lincu so na neki bavarski ladji-vlačivki zaplenili 50 zabojev s strelivom za Srbijo in baje tudi za Rumunijo. Tudi na Dunaju so zaplenili dve ladji z municijo.

Črnogorskemu odposlancu Vukotiču na čast je kralj priredil diné na dvoru. Udeležili so se ga prestolonaslednik in ministri. Tudi bakljado so mu priredili. Vukotiča je nagovoril pri tej priliki vseučilški tajnik Dačić. Vukotič se je zahvalil in izjavil, da je ni sile na svetu, ki bi mogla razdružiti srbske in črnogorske brate.

POSLANSKA ZBORNICA

se snide najbrže 17. novembra. Že v prvi seji se predloži zakon glede na splošno starostno in invaliditetno zavarovanje in proglasitev suverenosti nad Bosno. Nadalje pridejo na vrsto proračunski provizorij in poddržavljenje državnoželezniške družbe in severozahodne železnice. Pripravljata se jezikovni zakon in zakon o osnovi okrožnih vlad.

Dnevne novice.

+ Slovenska trgovska šola otvori z novembrom tega leta pripravljalni razred in združeno šolo. Več o tem v današnjem uvodnem članku. Vpisovanje se bo vršilo dne 13. in 14. novembra od 9. ure popoldne naprej v II. nadstropju hiše na Kongresnem trgu št. 2. Učenci naj se takrat zglase osebno v spremstvu svojih starišev ali njih namestnikov pri ravnateljstvu ter naj prinese seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo. Redni pouk se prične dne 16. novembra.

+ **Ogorčenje izvestnih nemških listov** nad protinemškimi demonstracijami prav dobro karakterizira »Grazer Volksblatt«, ki brzojavke »Grazer Tagblatta« o dogodkih v Pragi, posebno ogorčenje »Grazer Tagblatta« o napadu na nemške dijake v Pragi, o psvokah, ki so jih šlišali nemški dijaki, o napadu na bumel nemških dijakov lepo citira in na ogorčenje »Grazer Tagblatta«, da bi se kaj takega v pravni državi ne smelo prigoditi, mirno pristavi: Te brzojavke iz Prage se čitajo skoro tako, kakor bi imeli pred seboj dogodke v — Gradcu, čisto podobni so ti dogodki divjanju nemškonačionalnega moba proti katoliškim nemškim dijakom v Gradcu. Zato »Grazer Volksblatt« označuje vse to ogorčenje za »Entriistungskomödie« in prav ima! Nemci, ki se zgražajo nad dogodki v Ljubljani in Pragi, sami proti svojim katoliškim sorojakom še veliko hujeje postopajo. Ljudem, ki nemške katoliške dijake do krvi pretepravajo, se sedaj ogorčenje prav nič ne poda!

+ »Slovanski Svet« piše: »Napadi Nemcev na Slovence se vrše v Avstriji na celi vrsti. Hitro so sledili drug za drugim dogodki v Tešinu, Kašperskih gorah, v Ptujcu, v Libercu, v Celovcu. Postopa se vedno bolj jasno — a »Wacht am Rhein«, ki se je pela v češkem deželnem zboru, mora izpodbiti. Bliža se čas, da se bo moral vsak Nemeec v Avstriji jasno izreči, če je za Prusijo ali Avstrijo, a kdor izmed njih hoče služiti Avstriji, mora spoznati, da je to mogoče edinole v sporazumu s Slovani in v kompromisu z njimi. — »Wacht am Rhein«, ki se je pela v Tešinu, v Gradcu in v Pragi, mora slednjč povzročiti za Slovence jako koristen političen položaj, poln dobrih prilik. Da bi ga le znali izrabiti in pospešiti reorganizacijo države!!

+ **»Za Slovensko krščansko-socialno zvezo«** so darovali: dr. Ivan Zajec, zdravnik v Ljubljani, 5 K; Janko Traven, kaplan v Šmartnem pri Kranju, 5 K; Alojzij Kocmur, solicator v Ljubljani, 1 K; župan Stanonik v Horjulu 3 K. Hvala! **Prosimo novih darov. Vsi, ki ste že kaj darovali S. K. S. Z., opozorite one, ki se še niso spomnili naše izobraževalne organizacije, naj ji vsak daruje vsaj eno krono!**

+ »Naš List« — smo že mislili, da je umrl, pa nas je ravno toliko brcnil, da smo se zopet zavedli njegovega življenja — napada v znamenju sprave Slovensko Ljudsko Stranko. Strašne stvari ji ve očitati. Poslušajte! Narodnonapredna stranka si je po pričevanju »Nenašega Lista« zaslužila zadnji čas priimek »idealno narodne stranke«, zato ker je baje iz samega usmiljenja in čisto narodnega idealizma pozabila v oigled deželnozbornskim volitvam na svojo organizacijo na deželi. Slovenska Ljudska Stranka pa vkljub narodnemu žalovanju ni opustila delo, ampak je tako neusmiljena, da še celo izpopolnjuje svojo organizacijo. Po mnenju »Nenašega Lista« bi morala Slovenska Ljudska Stranka vsa svoja društva kratkoma razpustiti in v znamenju miru in sloge zaspati, dokler se ne bi liberalcem in socialnim demokratom zljubilo, da ji dovolijo, da se sme zopet zbuditi. S takimi otročaji se seveda mi niti ne razgovarjamo. »Slovenec« zamerijo, zakaj ni tolikokrat konfisciran, kakor »Narod«. Glejte »Narod«, pravijo, to je narodno-radikalni, ker je vsak dan konfisciran, »Slovenec« pa izhaja. Ti otročaji seveda ne vedo, da ni ložjega, kakor pisati za konfiskacijo. Konfiscirani članki so navadno plodovi časnikarskih začetnikov, ki še ne poznajo teže in ostrine besed. Izkušene časnikarju se samo takrat kaj zapleni, kadar hoče biti konfisciran. Včasih izkušeni časnikar smatra to kot potrebno, in »Slovenec« je tudi dokazal, da razume perfektno pisati za konfiskirajoči svinčnik državnega pravdnika, a da bi hodil »Slovenec« po svetu vsak dan z veliko belo plešo, za to ga pa vendarle previsoko cenimo. Časnikarski vajenec piše z loparjem in s krampom, govori z možnarji in topovi, in preliva potoke krvi in črnila, tako da se državni pravdnik kar zgrozi in v strahu za življenje človeštva ustavi njegove grozote. Izkušeni časnikar, ki ima kaj soli in misli v glavi, pa z eno vrstico pove desetkrat več, tako da vsi vedo,

kaj misli, pa mu državni pravdnik zaradi same njegove uljudnosti ne more storiti nič zalega. Občinstvo na deželi pa ima gotovo od tega več koristi, kakor od dolgih čisto belih kolon, iz katerih zeva velika praznoba. To je tudi bolj pošteno, kakor s konfiskacijami delati vodo zase. Mislimo, da se razumemo.

+ Okrajno glavarstvo v Kranju je izdalo ukaz, da morajo županstva napraviti dvojezične napise na krajevnihi deskah. Radovedni pa smo, ali je to storilo na povelje deželne vlade ali le iz svojega nagiba. Ako se je to zgodilo le na podlagi ukaza deželne vlade iz leta 1892, potem si dovolimo vprašanje: Ali je znano gospodu okrajnemu glavarju Pirccu, da je pred nekaj leti dekanjska konferenca v Kranju prosila okrajno glavarstvo, naj župnim uradom pošlje samoslovenske dopise. Toda dopisi so še vedno vsi nemški. To bi moglo biti k večjemu v strogo matičnih zadevah. Ako pa okrajno glavarstvo n. p. odredi nabiranje darov za poglobelce, zatiranje mrčesov itd., zahteva pa že običajna ljudskost, da govorim s človekom v njegovem jeziku, ako to želi. — In vendar trdijo ljudje, da hočejo biti patentirani narodnjaki, ki nosijo stari birokratski cof.

+ Shod zaupnikov S. L. S. kranjsko-loškega okraja bo jutri, 25. t. m., ob pol 11. uri dopoldne v dvorani društvenega doma v Škofji Loki in ne ob 3. uri popoldne, kakor se je včeraj pomotoma poročalo. Pridite vsi zaupniki! — Tajnik »Kmečke zveze«.

+ »Slovenska zveza« odkrije dne 29. t. m. pokojnemu tovarišu Štefanu Primožiču, nadučitelju v Dobropoljah, nagrobni spomenik. Deželni šolski svet je z odredbo z dne 21. oktobra 1908, številka 5929, dal učiteljem in učiteljicam, ki se hočejo udeležiti tega odkritja, na pristo voljo, da si v smislu § 115., odstavka 3., dokončnega šolskega in učnega reda za ta dan izprosijo potrebnega dopusta. Tovariši, pokažite, da znamo ceniti svoje moze! — Spored: Ob pol 10. uri sveta maša, nato odkritje z govorom in petjem. Udeleženci imajo prav lepo zvezo z vlakom, ki prihaja v Dobropolje ob 9. uri in odhaja ob 1. uri popoldne.

+ Pravila za izobraževalna društva se dobe v »Katoliški Bukvarni« po 4 vin. izvode. Vsa tozadevna naročila naj se naslovi na »Katoliško Bukvarno« v Ljubljani.

+ Nemški »Turnerbund« se krta. 3. decembra se sklicje »Bundesturnrat« na Dunaju in na dnevnem redu je edinole točka, da se imajo protischönerijanska telovadna društva iz zveze izključiti. Zato bo prišlo do razpora in bodo protischönerijanski telovadci osnovali brezdvoma svojo zvezo.

+ Iz Krškega. — C. kr. uradnik ustanovnik krajevne skupine »Svobod. misli«. Znani, pri zadnjih volitvah propali državnozbornski kandidati Janko Staré, sklicuje svoje prosvitljene somišljenike na dne 24. oktobra 1908 k po § 2 sklicanemu zborovanju v gostilno k Havleku v Krškem. Dotična vabila je raznašal z mrzlično silo šolski sluga med tukajšnjimi uradniki in somišljeniki. Vabilo se glasi: Vabilo. V soboto, 24. oktobra 1908 ob 8. zvečer v gostilni K. Havelka § 2. zborovanje. Dnevni red: 1. Predlog radi ustanovitve krajevne skupine S. M. 2. Vpisovanje udov. 3. Volitev. 4. Raznosterosti. Krško, 16. oktobra 1908. Staré. — Ali je poklic državnega uradnika, ustanavljati krajevne skupine »Svobodne Misli«, katera organizacija zasleduje drž. zakonem nasprotne cilje?

+ Duhovniške vesti. Župnija Brezovica je podeljena č. g. Frančišku Höningman, župniku v Kropi. — Premeščena sta č. č. gg. kapelana Frančišek Zajc iz Starega Loga (Alttag) za župnega upravitelja v Polom (Ebental), Janez Jaklitsch iz Črmošnjic v Stari Log.

+ Osebna vest. Cesar je imenoval za častna kanonika preč g. I. Slavca, dekana na Opčinah, in preč g. dr. T. Pederzollija, župnika pri Novem sv. Antonu v Trstu. Naše iskrene čestitke!

+ Za Slovensko dijaško zvezo so darovali: preč g. Franc Marinič, župnik, Kojsko 10 K 20 vin.; župnik Ivan Debevec v Budanjah 10 K; stava dveh tovarišev 2 K; omizje kvartopircev dobiček 3 K 40 vin. Priporočamo vsem rodoljubnim somišljenikom, da se spominjajo Slovenske dijaške zveze, ki je ravno zadnji čas obrnila svojo posebno pozornost narodno eksponiranim krajem, da jih ohrani veri in narodu. Čim večji bodo zvezini dohodki, tem uspešnejše bo tudi naše delo. — Iur. Mark Natlačen, t. č. predsednik, Dunaj VIII., Strozgigasse 42.

+ Darovi za Primožičev nagrobni spomenik: Gg. Neimenovan 1 K; Neimenovan 5 K; Strnad, posestnik, Ceota, 1 K; Čelofiga, postajenačelnik v pok., 5 K; Steh, trgovec, 5 K; Brezovar, učitelj, 2 K; A. Stupca, učiteljica, 2 K.

+ Ženska bolnica cesarice Elizabete v Novem mestu. Te dni so prišle prve usmiljene sestre iz kongregacije sv. Vincenca Pavlanskega v Novo mesto. Na kolodvoru jih je sprejel mil. g. prošt dr. L'ibbert, pri glavnih vratih bolnice pa ves stavbeni odbor, ki jih je peljal v njihovo klavzuro, potem jim pa razkazal krasno bolnico. Upati je, da bo bolnica sredi novembra vrejena in otvorena.

+ Župnija Železniki je podeljena č. g. Valentinu Marčič, župniku na Slapu.

+ Tretjič razveljavljene občinske volitve. Razveljavljene so zopet občinske volitve v Medgorjah na Koroškem v prvem razredu vsled slovenske pritožbe ter se bodo vršile že tretjič. Nasprotnikom mora dajati lekcije že koroška deželna vlada. To pove nekaj!

— Imenovan je za višjega poštarja ad personam poštar g. Rihard Schrey v Lescah.

— Telovadni odsek »Slov. katol. izobraževalnega društva« pri D. M. v Polju vabi k veselici, ki jo priredijo v nedeljo, dne 25. vinotoka 1908, ob pol 4. uri popoldne v »Društvenem domu« v proslavo sv. očeta. Spored: 1. Fr. Ferjančič: »Venček narodnih pesmi«, mešan zbor. 2. Ign. Hladnik: »Vesela pevka«, mešan zbor. 3. »Žalostna kmečka rekruta«, komični prizor. 4. »Za letovišče«, burka v enem dejanju. — Vstopnina: Sedeži prve vrste 1 K, druge vrste 60 h, ostali sedeži 40 h; stojšča 20 h. — K obilni udeležbi vabi — Odbor telovadnega odseka.

— Stavka z lakoto. Pet jugoslovenskih dijakov, ki so bili o priliki zadnjih demonstracij proti Nemcem v Pragi zaprti, so začeli v zaporu stavko z lakoto.

— Štrajk zdravnikov. V zofijini bolnišnici na Dunaju štrajkajo zdravniki zaradi hrane in sporov z bolnišničnimi uradniki. Dunajska zdravniška organizacija je izjavila, da je s štrajkujočimi zdravniki solidarna ter bo bojkotirala bolnišnico, dokler se ne ugodi zdravnikom.

— Dobrodela državna loterija. Glavni dobitek v znesku 200.000 kron z enim pred- in enim podobitkom po 1000 kron in dvema pred- in dvema podobitkoma po 400 kron je zadel št. 266.470, drugi dobitek v znesku 40.000 K z enim predni in enim podobitkom v znesku 50.000 in dvema pred- in dvema podobitkoma po 200 K je zadel št. 295.599, tretji dobitek 20.000 K št. 227.541, četrti dobitek 10.000 K št. 330.001, peti dobitek 5000 K št. 346.074. Ostalo se dobi v listi vzdignjenih srečk.

— Ker je rešil življenje nekemu dečku, ki je padel v vodo, je dobil Jožef Horvat, učenec 3. realnega razreda v Idriji nagrado 20 K.

— V pijanosti zmrznil je na cesti v Grahovem potujoči dežnikar Adorico Butolo iz Režije v Italiji.

— Burja v Trstu je te dni zahtevala več žrtvev. Voznika Florijana Kantus je vrgla konjem pod noge ter ga poškodovala, da so morali pozvati zdravniško postajo na pomoč. F. Agurantu je vrgla na glavo opeko ter mu zlomila nosno kost. Kmetu Miho Ostružka je vrgla na tla, da si je razbil na čelu kožo do kosti. Dečka Karla Mahorčiča je zagnala v neko hišo, da se je hudo pobil na glavi. Ferdinand Cavazzani si je pri padcu zlomil celo par kosti. Takih več ali manj hudih slučajev je cela vrsta.

— Trgovca s človeškim mesom so zaprli v Trstu, in sicer 25 let starega Josipa Jakopiča, ki je skupaj z nekimi drugim pošteniakovim pripeljal iz Celovca dve dekleti, 25 let staro Marijo M. ter 27 let staro Marijo H., ter jih prodal zvodniku Ivanu Križanu za — 34 kron. Tudi zvodnika so aretirali, pa zopet izpustili.

— Nesreča v reški luki. Šele pred kratkim v morje spuščeni parnik hrvatske parobrodne družbe, »Frankopan«, je imel že drugo nesrečo. Ko je minolo sredo odpeljal iz luke proti Krku, zadel je s prednjim delom v italijanski jadrnik »Otello« ter mu napravil luknjo, skozi katero je takoj vdrta voda. Štiri može z jadernice je vzel na Krov »Frankopan«, jadernik sam pa je po hudem delu privlekel v luko parnik »Clotild«.

— Volkovi so se že pričeli oglašati v Bosni. V Prijedoru se je pojavila večja tolpa, ki je napravila med ovcami veliko škodo.

— Z britvo vrat prerezati si je hotel 57 let stari Lorenc Urban v Trstu. Žena ga je našla v mlaki krvi ležati na tleh. Poklicali so rešilno postajo ter ga odpeljali v bolnišnico, kjer bo okrevljal. Vzrok: neozdravljiva bolezen.

— Z okna v drugem nadstropju je padla v Trstu dve leti stara Viktorija Popp. Otrok je bil sam v kuhinji — materal je bila poklcala sosedica k svojemu umirajočemu dekletu — si privlekel stol k oknu, ga odprl ter zgubil ravnotežje in padel na tlak. Nek fant, ki je šel baš mimo, je pobral dekletce ter ga nesel naravnost v bolnišnico. Zdravniki upajo, da mu rešijo življenje.

— Prvi sneg v Zagrebu ja padel v noč od četrtega na petek.

— Zmrznil je v Šopronju na Ogrskem kmet Kulman.

— V plinu se je zadušil v pivovarni Jutman v Trstu Angelo Ippolito, 26 let star delavec imenovane pivovarne. Stanovanj je z Dominikom Giacommeli v neki sobici prvega nadstropja stranskega krila. Ippolito je šel že ob 8. uri spat, tovariš se je po večerji še podal v mesto ter se vrnil ob 9. uri. Obleko je obesil na plinovo cev, in sicer na pipo namenjeno, da se na isti združni cev za dovajanje plina k ognjišču. Ko je zaspal, se je obleka vsled lastne teže premaknila in s tem odprla cev, da je plin uhajal. Zjutraj je našel čuvaj, ko je prišel delavca buditi, Ippolita mrtvega, Giacommelia pa umirajočega. Poslednjega so prepeljali v bolnišnico. Sreča je bila, da je čuvaj zjutraj, še v temi, imel s seboj varnostno hermetično zaprto svetiljko; sicer bi se bil plin unel, eksploziral in povzročil grozno nesrečo.

— Odlikovanje orožnika. Filip Fatur, četovodja 5. dragonskega polka, katerega se en eskadron nahaja začasno v St. Andreju, dobil je 22. t. m. na slovesen način srebrn zaslužni križec. Odlikovanec je služboval pri bosanski žandarmeriji skozi 4 leta, a je to jesen zopet vstopil kakor podčastnik k svojemu dragonskemu polku. Ko je še služboval v Bosni kakor tit. postajevodja, bil je 4. aprila t. l. poklican za asistenco komisije, ki je regulirala mejo pri Konjudjevici, okraj Bogatica, a ljudstvo se je temu uprlo, napadlo komisijo in napravilo razne poškodbe na dveh poslopijih. Le previdnosti voditelja patrolje je bilo zahvaliti, da ni prišlo do večjih izgredov, ker je na lep način ljudstvo pomiril, da se je na njegovo besedo vdalo in prepustilo komisiji, da izvrši regulacijo. Filip Fatur je doma iz postojnskega okraja.

— Silovit podjetnik. Marko Pavič iz Poljan v Bosni je prebival v Bohinju in ondi v poslednjem času gradil s svojimi delavci več cest. Može je silovite narave ter bil že večkrat kaznovan. Začetkom septembra se je prišel v Češnico k županu Janezu Korošču prepirati, ker mu je ta glede neke ceste očital, da ni dobro zgrajena. Dne 20. septembra t. l. je prišel Pavič s sedaj že mrtvim delavcem Pavlom Komadanovičem v županovo gostilno. Iskala sta prepira. Komadanovič je grizel kozarce, med tem ko je Pavič s palico zbiral po mizi ter pobil nekaj posode. Naenkrat potegne Pavič neko bodalo ter z vso močjo dregne proti županu Korošču v smeri prs, a v tem ga zagrabita v bližini stoječa Janez Stare in Martin Korošec za roko, da ni mogel svojega namena izvršiti. Takoj je potegnil iz žepa revolver, katerega so mu pa tudi odvzeli. Vipil je, da mora župana končati. Porinili so ju iz hiše, a začela sta metati kamenje skozi okno, potem pa v vežne duri. Kamenje je padalo na gosto, razbila sta debelo šipo na durih ter so bili v veži navzoči ljudje v nevarnosti. Po večkratnem opominu je Korošec na napadalca ustrelil in zadel Komadanoviča v desno nogo, vsled česar je ta na zastrupljenju krvi v ljubljanski bolnišnici umrl. Paviča je sodišče obsodilo na sedem mesecev težke ječe.

— Nedosledni ljudje. Iz Trnovega na Notranjskem. Pri nas »neodvisniki« mažejo nemške napise, odločivni krogi pa so v trnovski mlekarni odstavili domačina in ga nadomestili s tujcem. Ali res »neodvisniki« ne dobé domačih ljudi ali so le talmi narodnjaki?

— Umetniška šola v Zagrebu je dobila sedaj tudi svojo livarno.

— Iz Šmartna pri Litiji. Kolavdacija novih orgelj, katere završuje orgljarški mojster I. Brandl iz Maribora, se ni izvršila v petek, ampak se bo vršila prihodnji teden. Delo obeta biti izborna.

— Žensko truplo so našli v Maksimirskega jezera v Zagrebu. Dognalo se je, da je truplo Ljubice Tkalcich. Raztelešenje pokaže, ali se gre za samomor ali zločin.

— Inženier je postal g. Josip Pavlin iz Št. Ruperta na Dolenjskem.

— Nov zavod na hrvaškem vseučilišču. Z novim šolskim letom so na vseučilišču v Zagrebu otvorili komparativno-anatomski zavod. Predsednik zavoda je profesor dr. Lazar Car, tajnik pa asistent dr. Jovan Hadži.

— Prošnje za pomiloščenje. Rezervno moštvo često vlaga prošnje za oprostitev od orožne vaje, čeravno je zoper nje že vpeljana kazensko postopanje zaradi opuščenega zglasitve ali kakega drugega vojaškega pregreška. Iz tega je razvidno, da ti ljudje sploh niso dovolj poučeni, in da ne vedo o splošni amnestiji, katero je izdalo Nj. Veličanstvo z Najvišjim odlokom z dne 26. novembra 1907. Če se torej izkaže, da je tak prošilec zakrivil svoje kaznivo de-

janje še pred pričetkom jubilejnega leta, to je pred 2. decembrom 1907, naj se zglozi pri pristojni politični oblasti (v Ljubljani pri vojaškem uradu v Mestnem domu) ter da svojo tozadevno prošnjo na zapisnik, da bo deležen Najvišjega pomiloščenja.

— Slovenske godbe naročajo, kakor poroča celjska »Domovina«, vse potrebščine pri nemško-nacionalni tvrdki Schneider v Zatu. »Domovina« pravi, da je slovska tvrdka: Mojmir Urbánek, Praga, Jungmanova tftida.

— Pasja steklina v krškem okraju. V poslednjem času pojavilo se je v krškem okraju že pet slučajev pasje stekline. Ogrizeni so 3 ljudje, mnogo psov in eden prašič. Diagnostična cepljenja na Dunaju so potrdila v vseh vposlanih slučajih to strašno bolezen. V celem sodnem okraju odrejena je sedaj pasja zaprtija, ki naj bi se strogo držala v vsakem oziru, da se tako kar najhitreje zatre ljudem in živalim prenevarna bolezen. Slučaji te bolezni pojavili so se tudi v političnih okrajih Rudolfovo in Litija, kakor tudi v obmejnih okrajih Brežice in Jaska. Vsekako je treba vse pozornosti na pse in mačke.

— Trgovec pobegnil. S Sušaka je pobegnil tamkajšnji trgovec Karmelič, ko je preje prodal svojo trgovino. Doigovi za blago znašajo 130.000 kron, drugi dolgovi niso znani.

— »Srbska Rieč« je pričela zopet izhajati v Sarajevu.

— Gratis-tečaje za mažarsčino ustanavljajo v ogrskih mestih z mešanim prebivalstvom, zlasti slovaškim. Upajmo, da bodo vrlji Slovaki vedeli prav ceniti to mažarsko velikodušje.

— Velik požar. Dne 21. t. m. je v Suhorju pri Košani 13 posestnikom pogorelo dvajset poslopij. Vsled silne burje in hude suše se je ogenj hitro razširil. Zgoreli so vsi pridelki, obleka in orodje. Uboštvo je nepopolno, zima je pa pred durmi. Škode je do 80.000 kron. V imenu pogorelecev prosimo dobra in usmiljena srca, naj se usmilijo nesrečnežev.

Slovsanski polki ne bodo šli v vojno?

Nekateri listi so poročali, da se je minister zunanjih zadev, Aehrenthal, izrazil, da bo Avstro-Ogrska odpoklicala z južnih mej vse slovsanske polke in poslala tja le mažarske in nemške. Koliko je na tej vesti resnice, priča dejstvo, da je večina slovskega spodnještajerskega polka št. 87 že v Bosni. Ta polk vendar ne morejo prištevati med »nemške« polke.

Štajerske novice.

š Proti slovsakemu bojkotu nemških trgovcev. V graškem občinskem svetu je govoril občinski svetnik dr. Kaan o ljubljanskih protinemških izgredih, ki jih je obžaloval. Nato je pa naglašal, da se sicer ne vidi tako, kakor izgredi, zato pa ima neverjeten uspeh hujskanje proti spodnještajerskim Nemcem, katerim grozi uničenje. Zavzeti se mora stališče nasproti bojkotu na Spodnjem Štajerskem. Graški občinski svet lahko moralno podpira spodnještajersko nemštvo, ki je v nevarnosti. Predlaga nujni predlog, po katerem graški občinski svet zelo obžaluje način, po katerem vodijo Slovenci na Spodnjem Štajerskem narodni boj na gospodarskem polju. Po poročilih s Spodnjega Štajerskega se načrtoma popolnoma bojkotirajo nemški trgovci, da se gospodarsko uničijo. Narodna nemška dolžnost veleva podpirati z vsemi močmi zatirane Nemce. Občinski svet poziva nemške prebivalce Štajerske, naj goje trgovinske zveze s Spodnjim Štajersko izključno le po nemških trgovcih in pa s takimi Slovenci, ki niso v zvezi s protinemškim hujskanjem. Pri nakupu vina, sadja in drugih poljskih pridelkov naj se poizvejo naslovi pri nemškem narodnem svetu za Spodnje Štajersko. **Za nujni predlog so glasovali tudi socialni demokrati, izvzemši zadnji odstavek.** — Radovedni smo, če bo vlada zdaj razpustila graški občinski svet, ki poziva Nemce, naj bojkotirajo nemške trgovce na Spodnjem Štajerskem?!

š Nemško protestno zborovanje v Mariboru, napovedano na 25. oktobra, je mariborsko okrajno glavarstvo prepovedalo.

š Pred mariborskim okrajnim sodiščem je bil obsojen pekovski učenec Franc Kšela iz Ljutomera na dva meseca težke ječe, ker je izmaknil svojemu moštru eno vrečo pšenične moke, v vrednosti 16 K 10 vinarjev.

š Mrtvega so našli predorskega delavca Maržara Ivana Morodana iz Temešvara. Sodnijska komisija je dognala, da je umrl vsled preobilo zavžitega alkohola.

š Poštni tat v Trbovljah. Tatu, ki je ukradel poštni zavoj z nad 6000 K, še nimajo. Vse osumljene osebe so izpustili iz preiskovalnega zapora.

š Oma ubil. Pred celjskimi porotniki je bil obsojen Franc Pšeničnik iz Globokga v brežiškem okraju k štirimesečni ječi, ker je svojega očma s palico tako udaril po glavi, da je čez noč na skednju, kjer je spal, umrl. Očim je rad pil in se doma prepiral z ženo in pastorkom. V takem prepiru ga je tudi pastork udaril po glavi. Bil je obsojen zaradi prestopka silobrana.

JAPONSKA ZA MIR.

Japonski mikačo je izdal razglas, ki naglašá potrebo sporazumljenja in ožjega prijateljstva z ostalimi narodi, ker le tako je mogoč napredek. Vsem slojem prebivalstva priporoča slogo, treznost in vztrajnost. Razglas je izdal z ozirom na dohod ameriškega brodivja, ker je hotel jasno naglašati dobre razmere med Ameriko in Japonsko.

Ljubljanske novice.

Ij Javno predavanje. Prihodnji terek predava v »Slovenski krščansko-socialni zvezi« g. dr. Evgen Lampe. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstop vsakemu prost. K obilni udeležbi vabi odbor »Slovenske krščansko-socialne zveze«.

Ij Zabavni večer priredi »Katoški društvo za delavke« v nedeljo, dne 25. oktobra 1908, v društveni dvorani na Žabjeku št. 8. Začetek ob 6. uri zvečer. Spored: 1. Nagovor. 2. Mil. pl. Farkaš: »Nareprej zastave Slave«, igra tamburaški zbor. 3. Mil. pl. Farkaš: »Za jedan čašak radosti«, igra tamburaški zbor. 4. Mil. pl. Farkaš: »Venec hrvatskih narodnih pesmi«, igra tamburaški zbor. 5. L. Hudovernik: »Naša zvezda«, poje društveni zbor. 6. F. Ferjančič: »Tu rasejo cvetke«, poje društveni zbor. 7. F. Ferjančič: »Slovo od doma«, poje društveni zbor. 8. »Ljudmila«. Igrokaz v petih dejanjih z živo sliko. — Vstopnina: Sedeži prve vrste 1 K; druge vrste 80 h; tretje vrste 60 h; stojišča za člane 20 h, za nečlane 30 h. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij Godba v nemškem gledališču. Pri podrobni debati o etaju vojnega ministrstva se je delgat dr. Korošec pritožil, da v nemškem gledališču v Ljubljani še vedno igra vojaška godba, čeprav po ministrskem odloku tamkaj, kjer so dobre civilne godbe, pri civilnih prireditvah vojaške godbe civilnim ne smejo delati konkurence. V Ljubljani ima »Glasbena Matica« orkester, ki sestoji iz samih konservatoristov. Ni torej nobene ovire, da bi »Glasbena Matica« ne prevzela godbe v nemškem gledališču. Zastopnik vojnega ministra je obljubil, v tem oziru vse potrebno ukreniti.

Ij Iz pisarne slovenskega gledališča. V terek se poje četrtič opereta »Valčkov čar«. — V novi operi »Samson in Dalila« nastopita prvič gdč. Šipankova kot Dalila in g. Florian kot satrap Abimelech. — Na Vseh svetnikov praznik se igra ob znižanih cenah kot ljudska predstava žaloigra »Mlinar in njegova hči«. — Novoaangazovana ljubimka, gdč. Wintrova nastopi prvič v Fuldovem igrokazu »Maškarada«.

Ij Prezidavanje na ljubljanski glavni pošti se pridno nadaljuje in bo z novim letom nekaj oddelkov premeščenih v prostornejše lokale. Šlo bo zopet nekaj tisoč za prezidavanje, ki bi se bili pa jako lahko prihranili, ko bi se bil pri prvotnem načrtu le kaj uvaževal rastoči poštini promet. Posamezni oddelki so bili že izprva premajhni, nikar že zdaj. Pri vožnji pošti zlasti pa v spediciji in pri pismonosjih je prava pravcata gneča. Da so sedanji pretesni lokali tudi v zdravstvenem oziru nedostadni, je umevno samo ob sebi.

Ij Dva znamenita koncerta bodeta tekom meseca novembra v »Unionu«. Koncertirat pride član dunajske dvorne opere g. Betteto in slavni virtuozi na klavirju Godovski.

Ij Umrl je sinoči ob 9. uri nadobudni najstarejši sinček rodbine Jegličeve, 11-letni gimnazijec Joško po kratki, mučni boleznii. Pogreb bo jutri popoldan pri sv. Krištofu. Velecnenjeni rodbini naše iskreno sožalje!

Ij Ljubljanske demonstracije in — južno-ameriški časopisi. Prijatelj pošilja nam iz Buenos Airesa (Argentina) izrezek časopisa »La Nación«, ki je najuglednejši in zelo rafširjen v celi južni Ameriki, iz katerega posnemamo, da se je dne 21. septembra z Dunaja brzojavilo, da so bile demonstracije v Ljubljani naperjene proti Nemčiji in da je vojaštvo zaradi tega proti demonstrantom streljalo, ker so ti klicali: »Smrt Viljemu!« Tako se razvija fantazija žurnalistov na tako veliko daljavo!

Ij V sodni zadevi gospoda inženirja Prelovška je vložil zastopnik državnega pravdnika ničnostno pritožbo. Ničnostno pritožbo je vložil tudi gospod inženir Prelovšek. Čujemo, da je umaknilo državno pravdnništvo več ničnostnih pritožb glede

na ljubljanske demonstracije na dunajsko najvišje sodišče, vzdržalo pa pritožbe glede na odmero kazni in zahteva višje kazni.

Ij Radl dogodkov dne 20. septembra t. l. se prihodnji ponedeljek, dne 26. t. m. ob 4. uri popoldne vrši pri tukajšnjem deželnem sodišču vzključna razprava proti g. juristu Maksu Zupančiču. Aretiran je bil v bližini Bahovčeve trgovine na Sv. Petra cesti 20. septembra, okrog 9. ure zvečer, skoro obenem z dr. Peganom. Če je bil morda kdo svedok tej aretaciji, se nujno prosi, da se zanesljivo zglašii v ponedeljek dopoldne v pisarni dr. Tavčarja.

Ij Občni zbor »Društvene godbe ljubljanske« se je vršil včeraj zvečer v hotelu »Ilirija«. Predsednik g. Turk je otvoril zborovanje. — Nato je podal g. Čadež tajniško poročilo. Orkester je postal popolnen šele od 15. septembra dalje, ko se je na novo angažiralo 25 godcev, izmed katerih jih je veliko absolviralo konservatorij. Godba je v upravnem letu nastopila pri raznih produkcijah 253 krat. Društvo šteje sedaj 725 podpornih članov z mesečnimi prispevki po 1 K ali 2 K. Društveni sej je bilo 24. Takoj iz početka se je proučevalo, kako preosnovati godbo. Obč. svet je na odborovo prošnjo dovolil 12.000 kron letne podpore s pogojem, da se orkester dvigne tako visoko, da bi mogel igrati v gledališčih in pri koncertih »Glasbene Matic«. S tem se je položil temelj godbi. Da bi se čim preje dosegel cilj, pojavila se je misel, da bi se stopilo v stik z »Glasbena Matica« glede vprašanja, če ne bi kazalo, da bi se godba spojila z »Glasbena Matica« in sicer kot en pododdelek z lastnim odborom in upravo, posamezni člani orkestra pa bi poučevali v orkestralni šoli »Glasbene Matic«. Ko sta se 16. aprila 1908 sešla odbora »Društvene godbe« in »Glasbene Matic«, sprejel se je soglasno predlog, da stopite obe društvi v stik, katerega glavne točke naj bi bile: 1. da se ljubljanska društvena godba spoji z »Glasbena Matico« glede umetniške oskrbe; 2. društvena godba naj bo nadalje še samostojna v finančnem oziru in imej tudi svoje funkcionarje; 3. natančnejšo obliko stika določii prihodnji občni zbor. Kot kompenzacija dá »Glasbena Matica« »Društveni godbi« za sodelovanje pri njenih koncertih 2000 K in učiteljem orkestralne šole, ki bi bili člani orkestra, tudi 2000 K. Godba je sedaj nastanjena v »Glasbeni Matici«. Pri omenjeni seji se je izvolil pododsek, ki se je začel takoj baviti z angažiranjem godcev. Z ravnanjstvom slovenskega gledališča se je sklenila pogodba, po kateri sodeluje orkester pri opernih in operetnih predstavah slov. gledališča. Člani orkestra so se angažirali za sedaj za čas od 15. septembra do 31. marca 1909. Povprečna njih plača znaša mesečno po 120 K do 140 K. Kot kapelnika se je pridobilo g. kapelnika V. Talicha, ki je nanj stavljeni nade popolnoma izpolnil. Koncertni orkester je pokazal, da je epohalne vrednosti za slovensko umetnost. — Blagajnik g. Drahsler je podal nato blagajniško poročilo. Dohodkov je bilo v preteklem upravnem letu 44.702 K 17 v., stroškov 41.014 K 94 v. Med dohodki je omeniti podporo glavne slovenske posojilnice z 100 K, kmetske posojilnice ljubljanske okolice 100 K, mestne občine ljubljanske 9.600 K, članarine 6.747 K, zaslužek iz koncertov 1.969 K 67 v.; med izdatki pa plače godcem 27.197 K 63 v., honorar godcem za razne nastope 3.357 K 80 v.; gotovine je bilo 14. oktobra t. l. 3.687 K 23 v. — Revizor g. Šušteršič poroča, da so se računi našli v redu. — Profesor g. Štrifol predlaga izpremembo pravil. Točko »namen društva« se spremenii v toliko: S kolikor možno izvrstnim in popolnim orkestrom ustrezzati vsem umetniškim, zabavnim, narodnim in vsim drugim, glasbo upoštevaajočim potrebam v Ljubljani in izven nje. — Ime »Društvena godba« se spremeni na predlog g. Drahslerja v »Slovenska filharmonija v Ljubljani«. Ustanovna se zviša na 200 K, ki se jo plača v štirih ali dveh letnih obrokih. Črta se točka, da se umrlim članom igra brezplačno pri pogrebu, kakor tudi da imajo podporni člani prost vstop k koncertem. Redni občni zbor se sklicuje meseca septembra, izredni pa, ako zahteva to najmanj 30 članov. Stik z »Glasbena Matico« obstoji v tem, da »Glasbena Matica« imenuje gotovo število odbornikov, kakor tudi mestna občina. Odbor se razširi na 15 članov, imenuje pa še zraven »Glasbena Matica« 3 odbornike in mestna občina 3. — Pri volitvi so bili z vzklikom izvoljeni predsednikom g. Turk, odborniki pa gg.: Hubad, Knific, Drahsler, Žebre, dr. Švigelj, Rohrmann, Kenda, dr. Pegan; potem gospodje, ki postanejo pravi odborniki šele, ko bodo nova pravila potrjena. — gl. ravn. Govekar, Trtnik, Tomažin, dr. Papož, Bončar, Slavko Ravnikaar. Revizorja sta gg. Šušteršič in Gruden. Pri slučajnostih poročá koncertni vodja g. Hubad o

proračunu za koncertni orkester. Godba stane mesečno 5.770 K. Mestna občina prispeva 1000 K, gledišče 833 K, »Glasbena Matica« 400 K. Primanjkljaj znaša 1237 K. To bi se dalo pokriti, ako bi se hnabrlo novih podpornikov. G. Ružička predlaga, naj se nabiranje podpornikov razširi tudi na deželo, kar se sprejme. — Nato zaključii g. Turk zborovanje ob 3/4 na 12. uro, se zahvaljuje občinskemu svetu za veliko podporo, g. Hubadu in g. Drahslerju za »požrtvovanje« in tudi časnikarjem.

Ij Sprememba posesti. Fr. Levart, c. kr. poštni asistent v Ljubljani, je kupil Ažnahovo vilo pod Rožnikom. Sedanjii lastnik namerava prvotni načrt toliko predrugačiti, da napravi k vili dva balkona, in sicer: manjšega na severno, večjega pa na južno stran. Vila bo maja meseca leta 1909 v porabo.

Ij Za naraščaj v stražniški službi. Povodom jubilejnega leta so se prejemi mestne straže ljubljanske zvišali tako, da zaostajajo le nekaj malega za plačo dunajske policijske straže. Hkrati se je tudi skrčila službena doba od 40 na 30 let ter določilo, da postane vsak stražnik po triletnem zadovoljvem službovanju definitivni. Razmere so se torej vsestransko temeljito izpremenile ter se je položaj mestne straže izdatno izboljšal. Meseca decembra tega leta bo popolniti več službenih mest pri mestni straži ljubljanski. Kdor ima tedaj veselje, primerno šolsko naobrazbo in inteligenco za to službo, naj svojo s potrebnimi izkazili opremljeno prošnjo čimpreje predloži mestnemu magistratu. Prosilci, ki so služili kot podčastniki v kakem domačem polku, imajo prednost.

NOVA VOJNA LADJA »NADVOJTODA FRAN FERDINAND — UŠLA.

Madame burja je naši vojni mornarici zagodla nekaj, kar se ji doslej tu še ni pripetilo.

Tekom noči je pobrala novo vojno ladjo, največjo v avstrijski mornarici, in, da ni bilo istrske obali, bi bila ista morda srečno ušla kar — na Benečansko.

Tri dni divja že v Trstu silna burja. Hitrost: 85 km v uri. Več oseb je prevrnila in poškodovala. Raztrgala je celo verigo nove oklopnice »Nadvojvoda Franc Ferdinand« v ladjedelnici sv. Marka in ladjo gnala skoro do Izole, kjer se je zarila v plitvino. Drugače se oklopnica ni poškodovala in jo bodo izvlekli.

Danes zjutraj ob 7:15 je križarka »Karl VI.« »Fran Ferdinanda« izvlekla nepoškodovano in odvedla v Pulj.

Telefonska in brzojavna poročila.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE NA KRANJSKEM.

Velike Lašče, 24. oktobra. Kmetska zveza za kočevski okraj je pismenim potom pozvala svoje zaupnike, da izrazijo mnenje o deželnozoborskem kandidatu. Večina zaupnikov je že odgovorila. Od 71 oddanih glasovnic se jih glasi 67 za dr. Vladislava Pegana iz Ljubljane. Torej je od strani zaupnikov sprejeta dr. Peganova kandidatura, katero bo Kmetska zveza pripravila vodstvu S. L. S. — Matevž Kozelj, tč. tajnik Kmetske zveze.

LJUBLJANSKE DEMONSTRACIJE PRED GRAŠKIM VIŠJIM DEŽELNIM SODIŠČEM.

Gradec, 24. oktobra. Tukajšnji listi poročajo, da je obsodilo graško višje deželno sodišče Javornika Andreja, ki je bil obsojen v Ljubljani na šest tednov, v šestmesečno, Pirnata, ki je bil obsojen v Ljubljani na dva tedna, v dva meseca, in Kadunca, ki je bil obsojen v Ljubljani na dva tedna, tudi v dvanesečno ječo.

Javornik je bil obsojen, ker je rekel ob demonstracijah Rudholzerju, naj zapre trgovino, Pirnata, ki je bil aretiran ob šiškenskih protibelgijskih demonstracijah in ki je klical, ko so ga tirali orožniki v zapor: »Slovinci pomagajte«, Kadunc pa, ker je vrigel za dragonsko patroljo kamen, ne da bi koga zadel.

ARETACIJE MAZZINIANCEV.

Trst, 24. oktobra. V Trstu, Pulju, Kopru in Gorici so na en dan zaprli več mladeničev, članov laške mazzinianske organizacije in zaplenili mnogo spisov. Dolže jih zveze z republičanskimi organizacijami v kraljestvu ter protiaustrijskih namer v sedanjem kritičnem času.

»BUMEL« V PRAGI.

Praga, 24. oktobra. Nemški dijaki so sklenili, da prirede jutri vkljub prepovedi »bumel«. Bati se je spopadov.

ČASTNIK ZASTRUPLJEN.

Lvov, 24. oktobra. Poročnik Schuber je umrl vsled zastrupljenja z ogletnim soparom.

SAMOMOR TRGOVSKEGA AKADEMIKA.

Gradec, 24. oktobra. Tu se je ustrelil 18 let stari trgovski akademik Jožef Roškar iz Ptujja. Bil je takoj mrtev.

KONFERENCE V BEROLINU. VOJSKE NE BO? RUSKI MINISTER SE POSVETUJE Z AVSTROOGRSKIM POSLANIKOM.

Pariz, 24. oktobra. »Agence Havas« meni, da vzlic temu, da so se pogajanja med Avstrijo in Turčijo razbila in se je bolgarsko-turški sporazum ponesrečil, se ni bati vojnih konfliktov.

Berolin, 24. oktobra. Ruski minister za vnanje zadeve Izvolskij se je tu najprej posvetoval z avstroogrskimi poslanikom Szögyeny-Marichom in sicer celi dve uri. To dejstvo vzbuja veliko pozornost. Izvolskij bo z avstrijskim poslanikom še konferiral.

Berolin, 24. oktobra. Vršila se je konferenca med srbskim ministrom dr. Milovanovičem in avstroogrskimi poslaniki. Slednji v teku eno uro trajajoče konference dr. Milovanoviču ni dal nobene priložnosti, da bi mogel formulirati zahteve Srbije.

Berolin, 24. oktobra. Jutri konfirira Izvolskij s kanclerjem Bilowom in bo nato sprejet od cesarja.

Ad sodišče.

Dunaj, 24. oktobra. Tukaj se trdi, da pogajanja med Avstrijo in Turčijo niso popolnoma razbita in je upati, da se doseže sporazum.

OSUPLOST V BELGRADU.

Belgrad, 24. oktobra. Tukajšnje politične kroge je osupnilo poročilo ministra za zunanje posle dr. Milovanoviča, da se v inozemstvu smatra željo Srbije po teritorijalnem razširjenju za neizvršljivo.

SPOPAD NA ČRNOGORSKI MEJL.

Kotor, 24. oktobra. Pri spopadu med mejno stražo in črnogorskimi tihotapci sta bila dva Črnogorca ustreljena.

SULTANA OdstAVIJO?

Carigrad, 24. oktobra. Tukaj se demontira vest, da bi hoteli sultana odstavitii.

POTRTOST V SOFIJI.

Sofija, 24. oktobra. Bolgarski posebni odposlanci so se vrnili v Sofijo, ne da bi dosegli sporazum s Turčijo. Vsled tega je javno mnenje deprimirano.

ANGLEŠKI VELEPOS LANIK DEMENTIRA.

Carigrad, 24. oktobra. Angleški veleposlanik demontira vest, da bi bil on asprotovol pogajanju med Turčijo in Avstroogrsko.

RAZBURJENJE V CARIGRADU.

Carigrad, 24. oktobra. Tu vlada veliko razburjenje vsled tega, ker se hoče razmere urediti na škodo Turčije, bodisi na mednarodni konferenci, ali pa potom sporazumljenja z Avstrijo in Bolgarijo. Zanimiva razprava proti gospoj Boltau-zanimiva bo razprava proti gospoj Boltauzerjevi.

SHOD PROTI KRALU PETRU.

Belgrad, 24. oktobra. Včeraj se je u vršil velik shod, na katerem so govorniki napadali kralja Petra in vlado. Po shodu so bile demonstracije proti Avstriji. Demonstrantje so poizkušali napasti avstrijske trgovine. Policija je aretirala več oseb, a jih že danes zjutraj izpustila.

ZEPPELIN ZOPET V ZRAKU.

Friedrichshafen, 24. oktobra. Balon grofa Zeppelina se je ob 2. uri 5 minut v Marzelli dvignil v zrak ter leti preko grada proti mestu Friedrichshafen.

13.000 KOREJCEV USTRELJENIH.

London, 24. oktobra. Kitajski listi poročajo na podlagi japonskih podatkov, da so japonski vojaki in orožniki od meseca julija 1907 do 31. avgusta 1908 ustrelili 13.000 Korejcev.

SVINJA POZRLA DVOJČKA.

Verona, 24. oktobra. V Miri pri Veroni je svinja udrla v stanovanje kmeta Karla Fomaronona, ko sta bila kmet in njegova žena z doma in napadla v postelji ležeča dvojčka. Ko so prišli stariši domov, našli so na postelji le še nekaj koscev

BILINSKA

Izborna dietična namizna pijača. O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik. Dobi se pri Mihael Kastnerju v Ljubljani.

1646 40— 10

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Bu dimpešta 23. oktobra.

Pšenica za oktober	12 53
Pšenica za april	12 14
Rž za okt.	10 14
Oves za okt.	7 52
Koruza za maj 1. 1909	8 46

Efektiv: neizpr.

Prezgodaj rojene otroke

reši SCOTT-ova emulzija propada in jim da normalno moč in krepkost.

TISOČI

2249 2
skrbnih starišev so bili presenečeni nad hitrim zboljšanjem. Celo oni, ki zavračajo mleko, radi uživajo Scott-ovo emulzijo in jo lahko prebavljajo.

Cena originalne steklenice - 2 K 50 vin.
- Dobl se v vseh lekarnah.

Ustanovljeno 1862. Telefon šte. 584

RUDOLF GEBURTH
c. kr. dvor. mašinst

DUNAJ (WIEN), VII, KAISERSTRASSE 71
na vogalu Burggasse.
Največja zaloga **vsakovrstnih peči** za vsako porabo od navadne do najfinejše in najelegančnejše izpeljave, v vseh velikostih, črne ali bogato emajlirane. **Peči za trajno kurjavo za premog. Okrogle peči za regulirati** od 15 K višje. **Zaloga ognjišč, šteditnikov in strojnih ognjišč. Najboljše pl. nove peči, kamini črni in emajl. Železne peči s pečnicami za dve ali tri sobe.**

Patent-vložki za glinaste peči. Sušnice. Krušne peči.
Cena češko posteljno perje!
5 kg nov. temn. K 9.60, boljše K 8.10, polbeležno K 8.80, belo K 24.10, snežnobeležno, kot puh mehko skublj. K 30.10, K 36.10, K 42.10. Pošilja franko po povzetju. Zamenja dovoljena proti povrnitvi poštnine. **Benedikt Sachsel, Lobes št. 159** pri Piznu, Češko.

Meteorološko poročilo.

Višina n. mor. 306.2 m, sred. značni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pasajina v 24 urah v mm
23	9. zveč.	742.0	1.3	sr. svzh.	oblačno	
24	7. zjut.	41.6	1.1	sr. jvzh.		0.0
	2. pop.	40.4	1.7	brez vetr.	dež	

Srednja včerajšnja temp. 2.0°, norm. 9.1°.

Svarilo.

Svarim vsacega, naj na moje ali moje soproge ime ne dá ne denarja, ne denarnih vrednosti, ker se nobeno plačilo ne pripozna.

1778 2-2
Karol Lenče str.

Velika zaloga raznih slovenskih plošč in gramofonov

ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.
Fr. P. Za'ec
urur in optikar
Ljubljana,
Stari trg, št. 26.

1789 3-1

prodajalka

večja špicerijske trgovine. Prednost ima oseba, stara nad 30 let. Plača po dogovoru. Več pove upravništvo „Slovenca“.

Odda se s 1. svečanom 1909 prostorna

pekarija

z vsvo opravo 2793 3 1

na zelo obljudenem prostoru v mestu. — Ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravništvo „Slovenca“ pod „Pekarija“.

Najboljši svetilni škrob
GLANZINE
Fric Schulz ml. akc. dr. Hebr./Č. in Lipsko
GLANZINE da najlepše likano perilo.
Zlata svet. svetovno razstava Pariz 1900 Zlata svet. Dunaj 1902

2797 1-1
Rodbina Jegličeva javlja vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo, odpoklicati k Sebi našega iskreno ljubljenega, nadebnega sinčka
Jožka
dijaka I. gimn. razreda.
ki je po kratki mučni bolezni v 11. letu starosti sinoči ob 1/2 10. uri izdihnil svojo blago dušo.
Pogreb nepozabnega rajnika bo jutri v nedeljo popoldne na pokopališču pri sv. Krištofu, kjer se truplo slovesno blagoslovi in položi večnemu počitku v rodbinsko rakev.
Ljubljana, dne 24. okt. 1908.

2798
Vsem prijateljem kn škof. zavoda sv. Stanislava z žalostnim srcem naznanjamo, da je vsemogočni Bog v petek, dne 23. oktobra, zvečer ob 1/2 10 uri poklical k Sebi dragega nam gojenca
Jožefa Jegliča
učenca I. gimnazijskega razreda
po kratki, hudi bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče. Dragega ranjkega priporočamo v pobožno molitev. Slovesna črna sv. maša za njegovo dušo bo v ponedeljek, dne 26. oktobra ob 1/2 7. uri v kapeli zavoda.
V št. Vidu n. Ljubljano, 24. oktobra 1908.
Vodstvo kn. šk. zavoda sv. Stanislava.

Brez posebnega obvestila.
2799 1-1
Fran Proeckl javlja v svojem ter v imenu svojega brata Antona vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njiju srčno ljubljeni brat, gospod
Ivan Proeckl
daues zjutraj ob 6. uri, po daljši mučni bolezni previden s tolažili sv. vere, v starosti 33 let mirno preminul.
Pogreb dragega ranjkega se vrši jutri v nedeljo 25. oktobra t. l. popoldne ob 5. uri iz hišnice sv. Jožefa na Radeškega cesti št. 11, na pokopališču k Sv. Križu.
Maše posmrtnice se bodo brale v raznih cerkvah.
V Ljubljani, 24. oktobra 1908.

Zahvala.
Povodom prerane smrti naše iskreno ljubljenega matere ozir. babice sestre in tete gospe
Ivane Fortič roj. Potisek
vdove strojavodje južne Železnice,
izrekamo najtoplejšo zahvalo za vsa obilna sožalja, ki so nam došla od blizu in daleč v tako obilni meri, kakor tudi za mnogobrojno častno spremstvo na zadnjem potu drage pokojnice, iskrena zahvala končno vsem kolegom, ki so nam kakorkoli lajšali vel ko bolest ob prebitki izgubi.
Ljubljana, 24. oktobra 1908.
2791 1-1
Žalujoči ostali.

Razstavní deficit

Zahtevajte povsod **Novo blago** z narodnim kolkom 1 kos 23 metrov za K 16.—.

se prikazuje v temnih jesenskih nočeh n. nočim gospodom razstavnega odbo a v strašnih podobah. Rad tega se zd, da čeče mnogo ljud dovde ži človek, do tega, da preveč računajo na ljudsko potrpežljivost (eveti žni korzo, monstre koncert, karneval umetn kov itd.), a vendar se jim kmalu razjasi položaj, da so se uračunili, a oni se pa ne uračuna, kdor si naroč blago pri štovi tvrdk **FRANTIŠEK MEJDR**, strojni škain c. in razpuš ljini: v Hutvaldu št. 88. v Ustju nad Orlico. — Barhent, damasti, gradli, vanafasi, najmodernejši vzorci za damske kostume itd., vse po najniž h tovarnišk h cenah in najbo iši kakovosti. Na ta način pa tudi vsak spozna, da ni kor st l e samemu sebi, marveč tudi narodni stvari; a podpiranjem izključno čeških tvrdk bi mi mog itorej narodu naklon ti

mного milijonov
2871 kron. 13-1

ŽAGAR

za leseni jerem. Le mojstri najboljše vrste dobijo takoj trajno delo. Vprašanja na **Ferdo Turnherz, Ribnica.** 2795 2-1

2 mizarska pomočnika

sprejme takoj v trajno delo
Anton Hrovat, mizar, na Breznici, pošta Žirovnica, Gorenjsko. 2794 1-1

Mlinarja

za mletev koruze iščem za svoj mlin na motor Oženjeni imajo prednost, ker ima žena lahko še postranski zaslužek. **Vstop takoj** 2782 1-1
A. Domicelj, Rahek.

Dražbeni oklic.

Prodalo se bode **na prostovoljni sodni dražbi**
dne 27. oktobra 1908 od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. ure popoldne naprej eventualno tudi dne 28. t. m. ob istem času v **Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 77** v zapuščino umrle **Marije Lipoglavšek** iz Ljubljane spadajoča premičnina: pohištvo, obleka, perilo, kakor tudi nekaj zlatnine.
V Ljubljani, dne 24. vinotoka 1908.
Aleksander Sudovernik
c. kr. notar kot sodni komisar.
2892 2-1

Babica ANA TRTNIK

roj. Kapele
ki je bila tekom dvanajst let v službi kot **šolska babica** pod vodstvom gospoda prof. pl. **dr. Valente**, naznar da stanuje sedaj
na Poljanski cesti št. 9
in se priporoča volec. rodbinam, zagotavljajoč vsikdar najskrbnejšo postrežbo.

Slovenska tvrdka čevljev, domačega in tovarniškega izdelka
MATEJ OBLAK
čevljarski mojster
LJUBLJANA, Kongresni trg št. 6
se slavnemu občinstvu priporoča. 2741 6-1
Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo v lastni delavnici.

Kako postanem zdrav?

To pouči naša 64 strani broječa ilustrovana **brezplačna knjiga** „Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“.

Zato priporočamo bolnikom, zlasti takim, ki trpe na nervoznosti, neurasteniji, revmatizmu, bolečinah v hrbtenici, glavobolu, želodčnih in črevesnih težkočah, srčni slabosti, ohromelosti in vsakovrstnih slabostih, da se nemudoma obrnejo na nas in pošljejo spodajšnji kupon, na kar pošljemo vsakemu zastonj in franko omenjeno brošuro pod zaprto kuverto. — Tisoči priznalnih pisem potrjujejo na najlepši način senzacionalne uspehe našega zdravljenja.

Elektro-terapevtska ordinacija, Dunaj I., Schwangasse 1, s/3, I. nadstropje.

Kupon za brezplačno knjigo. 25. okt. 1908.
Na
elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju, I., Schwangasse 1, s/3, I. nad-tr.
Prosimo pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuverto.
Ime: _____ Naslov: _____
27.6 1-1

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Hmetzka**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Kotovarska Pojasnila daje se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Le najfinejše, posušene kokosove orehe

predeljujejo tvornice „Ceres“ in de-
lajo iz njih brez vsakoršne primesi v
strogo čistih aparatih znamenito

Ceres jedilno
mas

ki se rabi za praženje, kuhanje in pečivo.

Najcenejše dežnike in solnčnike domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši
kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in
preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR
v Ljubljani

Pred škofovo št. 19 — Stari trg št. 4.
Prešernove ulice št. 4. 163 66-10

Popravila točno in ceno.

Koslarstvo in podobarstvo.

Slavnemu občinstvu, osobito pa vele-
častiti duhovščini in cerkvenim predstoj-
ništvom sludno naznanjava, da svojo pod-
tirdko 318 44-2

Götzl ml. & Lebar

ustanovila kiparsko (podobarsko) obrt
ter izdelovanje oltarjev v Ljubljani,
Turjaški trg št. 1.

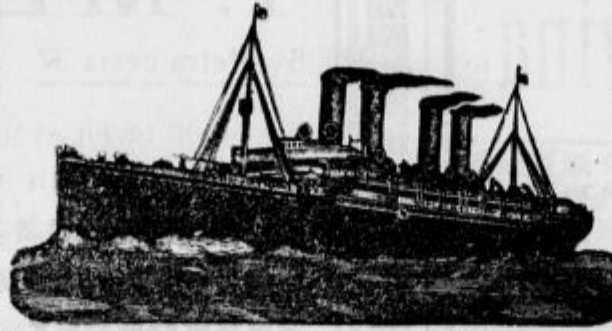
Priporočava se torej za vsa ta stro-
kovna dela ter pošiljava razne načrte brez-
plačno na spogled. — Izvrševala bodeta
vsako naročeno delo vestno, umetniško,
vredno in po smernih cenah.

Priznanje plača se na razpisu.
V zalogi bodo vedno razna raspela
in okvirji za cerkvene in druge podobe.

Z odličnim spoštovanjem

Götzl ml. & Lebar
kipslarstvo in podobarstvo.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parnikl „Severonemškega Lloyd“

iz
Bremena
v
New-York
s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gorl nave-
denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2.86 43

Edvard Tavčar-Ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se ti-
kajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena resna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ari-
ona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brasilia, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Berite!

Pozor!

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih Pozor! nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in be-
lega kararskega, kraškega in več drugih marmor-
jev; prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa
umetna cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem
slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam
v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne
spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem 856 24-26

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

Lepa zračna 661 32 stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami
od 8 kron mesečno naprej, se takoj
ali za pozneje oddajo v novozgra-
jenih hišah na **Predovičevem**
selu poleg Ljubljane. — Več se
izve pri **E. Predoviču, Am-
brožev trg 7, v Ljubljani.**

Hiša v Ljubljani

nova, pripravna za vsakovrstno trgovino,
dvonadstropna, s tremi pročelji, s krasnim
razgledom proti jugu, na lepem trgu ob
državni cesti, nasproti župne cerkve, v sre-
dini treh javnih šolskih zavodov, se na
obroke za 130.000 K **takoj proda** pod
ugodnimi pogoji.

Več se poizve pri g. Ivanu Kregar, po-
sestnik, pasar itd. Elizabetna cesta v Lju-
bljani. 2753 3-3

Slovenska trgovina!

Katinka Widmayer pri „solncu“ za vodo v mestni palači.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko zalogo ravno došlih
damskih klobukov najnovejše mode.

Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluže, krila,
otroške obleke, čepice, pasove, modorce, predpasnike, velika zaloga
belega perila za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke.
Največja zaloga umetnih cvetlic, vančkov, šopkov za neveste in na-
grobnih vencev s trakovi. — Vežanje cvetlic točno po naročilu. — Za
kupčevalce na debelo najnižje cene. 2552-4

Nizke cene!

Pri „solncu“.

Za vodo.

Slavnemu občinstvu in drugim korporacijam

v mestu in na deželi se priporoča domača

stavbna tvrdka IVAN OGRIN

Ljubljana, Karlovska cesta 5.

2560 6-6

Resna ženitna ponudba.

Nastavljen državni železničar
samec, 25 let star, želi v surho
ženitve znanja s pošteno, izobra-
ženo gospodično od 18-25 let.
Le resne ponudbe s sliko, ki se
urne, pod šifro: „Zadovoljnost“
na upravo tega lista. 2763 4-2

Izvolite poslati po vzorce!

Barhenta flanele - - modnega blaga

platna, damasta, kanfasa itd., novih,
katere pošilja franko slavno znana izvoz. tvrdka
V. J. Havliček in brat, Podčbrady
(kralj. Češko). 2114 9

1 zavoj 40 metrov raznih ostankov perilnega
blaga, letnega in zimskega, pošiljam za 18 K
franko po povzetju.

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in

harmonije

amer. sistema prodaja in izposoja najceneje
edina narodna trdka

Alfonz Breznik, Grad šče št. 11
(blizu nunske cerkve)

Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene
Matic“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli pre-
pričati o blagovnosti in trpežnosti mojih instru-
mentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo.
Najceneje uglaševanje. 2079 52-2

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in v velikih izberah

priporoča 113 52-28

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. telefon.

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in
galanterij. blaga na drobno
in na debelo.

Velika zaloga pletenin

kakor: nogovice, srajce, maje,
spodnje hlače, otročje
obleke itd. 2575 4

Ivan Terdan pleskarstvo

Ljubljana, Vegove ulice št. 8

se priporoča slavnemu p. n. ob-
činstvu v izvršitev vseh v ple-
skarske obrt spadajočih
del, kakor tudi slikarskih,
napisnih in dekoracijskih
del.

Posebno se še priporoča za
cenjena naročila za stavbene
in pohištvene pleskar-
stvo. 2467 52-14

Cenjenim odjemalcem na deželi

se priporoča

slovenska špecerijska trgovina

na debelo in drobno

M. SPREITZER, Ljubljana

Stari trg (pri Plavcu).

2748 3

„CROATIA“

je edina hrvaška zavarovalnica osnovana od občine
„svobodnega in kr. glavnega mesta Zagreba.“

„CROATIA“ osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje
proti požaru in vpepljivi po blisku nepremičnine vsake
vrste (hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd.) ter premičnine (kakor hišno orodje,
gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd.) po jako ugodnih
pogojih in nizkih cenah. — Vsa pojasnila daje: 1395 32-14

Glavni zastop „Croatie“ v Ljubljani, Gosposke ulice 4.
(Za vsa večja mesta na deželi se iščejo zastopniki.)

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranil. vlog:
nad 27 in pol mil. kron.

Rezervni zaklad:
nad 900.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od
3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene
obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti
plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada
mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in
vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, sve-
doči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar
maloletnih otrok in varovancev. 2425 15

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti, in potem c. kr. poštne hranilnice.
Hranilne knjižice se sprejemajo (kot gotov denar,
ne da bi se prekinilo njih obrestovanje.

Zajutrkovalna soba

Tvrška

Vinarna

T. MENCINGER

Sv. Petra cesta 37

Ljubljana

Resljeva cesta 3

priporoča razen svoje špecerijske trgovine tudi zalogo
vsakovrstnih vedno svežih delikates, kakor:

**šampanjca, konjaka, likerjev, naj-
finejšega Jamaika-ruma, čaja, dalje
vsakovrstnih najfinejših vin** v ste-
klenicah kakor tudi **mesa in konzerv** vseh
vrst in znamk. — **Najfinejše aixer olje.**

Prijazna vinarna je p. n. občinstvu na razpolago.

Vsak dan sveže dunajske klobasice.

2580 10-4

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje nastopne službe okrožnih zdravnikov in sicer:

1. v Grosupljem z letno plačo 1600 K
2. na Raki z letno plačo 1400 K
3. na Trati z letno plačo 1600 K

Z vsako teh služb je združena aktivitetna doklada 200 K. Razun tega bo prejel
okrožni zdravnik v Grosupljem še od zdravstvenookrožnega zastopa prispevek letnih
600 K, dokler ne dobi železniško-zdravniške službe v Grosupljem.

Prosilci za eno teh služb naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu
odboru do 2756 3 2

25. novembra 1908

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko drža-
vljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje
slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki
bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 20. oktobra 1908

Okoli 100.000 kom. v rabi, 5 letno jamstvo, 8 dni na poskus.

Vsaka
britev
v etui

Britev št. 31, najfinejša so-
linš. srebro-jeklo, 1/2, votlo
brušena, z okrašenim držalom, kot
leže slika v okrašenih škatulji
K 2-50. Št. 32 ista, toda 1/2,
votla, K 3-—, št. 33, ista,
toda 1/2, votla, K 3-80. Št.
8-00. S črnim, gladkim drža-
jem 1/2, votla, K 1-50. Britevka pripravljena v politirani
leseni omarici z zrcalom se zapre in vsebuje: britev, jermen,
čopič posodico in milo, K 5-—, 6-—, z varnostnim glav-
nikom 1/2 v več. Nikak riziko! Ako ne ugaja, denar
nazaj! Pošilja po povzetju svetovno-znana tvrška

HANNS KONRAD, c. in kr. dvorni zoločnik, Most (Brux) št. 1142 Češko.

Glavni cenik s 3000 slikami na zahtevo zastoj in franco. 2721 10-1

Karol Pollak

tovarnar, Ljubljana

priporoča svoje izvrstne

transmisijske (gonilne) jermene

posebnega stroja (Gerbung), dalje

jermenčke za zavezavanje in

drugo enakovrstno jermenje.

2734 7-5

Priporoča se slavnemu občinstvu pri nakupovanju **jesenskega in zimskega**
blaga za obleke in drugih potrebščin

slovenska trgovina **PRI ČEŠNIKU** slovenska trgovina

Stritarjeve ulice **Ljubljana** Lingarjeve ulice

Cene najnižje. Strogo poštena postrežba. Cene najnižje.

SLIVOVKA

tropinovec
kranjski brinjevec

875 104-40

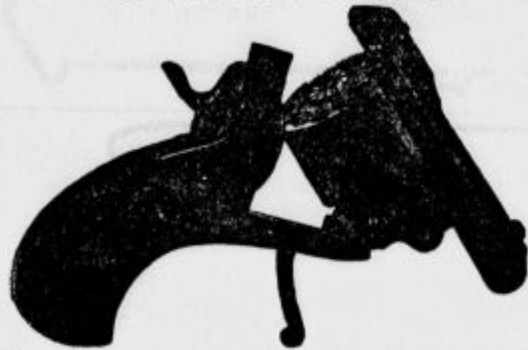
se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co., Ljubljana, Spod. Šiška, poleg Kostanjeve pivovarne.

Odlikovano v Parizu.

2050 20-11
FR. ŠEVČIK, puškar
v Ljubljani, Židovske ulice 7.

Priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega sistema. Kakor tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižih cenah. Popravila se izvršujejo točno. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

2 pomočnika

sprejemem takoj.
ANTON ČEBULJ, krojač
2694 Jesenice, Gorenjsko. 4-4

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 10, II. stop., II. nadst. (Medijatova hiša),

se priporoča pred. šabovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate kaxule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burke, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfine, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in slalom veseaju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstne cerkvene perile in pristaega platna. Vporablja samo dobre blage, cene po megočnosti nizke, zagotavlja trpežne, vesne dele in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zadovoljno prevzema.

Zaloga pohištva

v ljubljanskem kollzeju na Marija Terezije cesti št. 11

Puc & Komp.

priporoča kompletno opravo za spalno in jedilno sobo, železno pohištvo, tapetniške izdelke in blago. Zagrinjala in posteljne preproge vsled opustitve po znižanih cenah.

Lastno mizarstvo in tapetniške dela nice.

:: Specijaliteta: Patent. spalni divan. ::
9931

V Ameriko In Kanado najzložnejša, najcenejša in najvarnejša

vožnja s **Cunard Line**

544 95 Bližnji odhodi:
iz Trsta, domačega pristanišča: Panerija 27. okt. 1908. Karpatija 10. nov. 1908. Ulltonia 17. novembra 1908.

iz Liverpoola: Lusitania največji najlepši parnik 24. oktobra.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odisek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

!! Prvo slovensko !!

c. kr. oblastveno potrjeno 18 77

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

● Dobl se tudi kraj po životni meri. ●

Lud. Černe

zlatar, trgovec z urami ter za: priseženi sodnijski cenilec. : Ljubljana, Wolfove ul. št. 3.

priporoča svojo izborno zalogo brilantnega, zlatega in srebrnega blaga ter raznovrstnih ur. 2545 13-5

Lastna delavnica za popravila in nova dela. Cene najnižje. Postrežba točna.

☞ Svoji k svojim! ☞

Dopisuje slovensko.

Tovarna strojev, livarna

železa in kovine

K. & R. JEŽEK

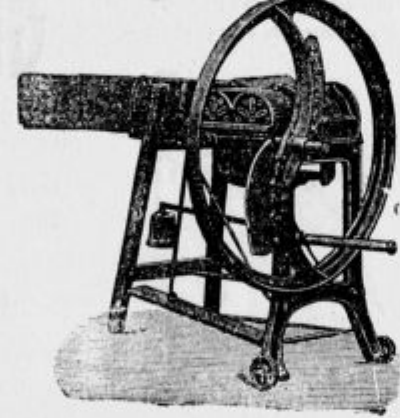
na Blanskem, Moravsko

se priporoča p. n. kmetovalcem v dobavo vsakovrstnih kmetijskih strojev. — Izdeluje bencinove in motorje na sesalni plin, dvigala, prenašala. 2596 3-3

Popolne opreme opekarn in samotnih tovarn.

☛ Sklad kmetijskih strojev v Ljubljani ☛
Dunajska cesta št. 31.

Zastopnik: Josip Šulo.

== Ceniki zastoj in franko. ==

== Ceniki zastoj in franko. ==

Optični zavod

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26

priporoča svojo dobro urejeno zalogo raznih očal, štčipalcev, daljnogledov, toplomerjev, zrakomerjev itd. Očala in štčipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. Popravila točno in ceno.

Velika zaloga pravih švicarskih žepnih in atomskih ur, zlatnine in srebrnine.

Nikel ure od gl. 1-90 do 10- Srebrne ure . . . 3 00 . 40- Zlate . . . 13 - 250- Zahtevajte moj novi cenik, ki ga pošljem brezplačno.

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JF

Eternit

ETERNIT TOVARNA LJUBJANA VITA HATSCHKE LINZ. VÖCKLABRUCK. DUNAJ. BUDIMPEŠTA. NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele:
V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vpraskanje na zalozilnika Teodorja Korna, krovec in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo sredovodi, kleparskih in krovska dela iz različnega blaga. 1349 24-11

Prvi Kinematograf Pathé. Prej „EDISON“.

DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarne „Europa“ Vsako soboto in sredo nov program! Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne. Cene prostorom: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v. Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani ceni. I. prostor 20 v., II. 10 v. Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères. Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vpljudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je isdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC
v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26. od južnega kolodvora na levo pred mano gostilno pri „Starem tiskarju“. 320 46 43

H. SUTTNER urar in trgovec z zlatino in srebrnino

Ljubljana . . . Mestni trg nasproti rotovža . . . Ljubljana

priporoča svojo veliko zalogo vseh prvih in najboljših vrst pravih švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, najbolj slovečih znamk, kakor: Schaffhausen, Glasshütte, Omega, Bilodes, Urania, Roskopf itd., zlatih in srebrnih verižic, obeskov, okraskov, zaponk, uhanov in prstanov, z navadnimi in briljantnimi kamni, pravega srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih predmetov iz kina srebra. Vedno največja izbira v najnovejših salonskih urah ter specialiteto v stenskih urah s kukavico, budilk i. dr.

Zahtevajte moj veliki cenik, ki ga tudi po pošti pošljem zaščitnj in pošt. prosto.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

2568 24-4

Slasčičarna, kavarna in pekarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

naznanja slavnemu občinstvu, da prevzema vsa v to obrt spadajoča naročila, kakor o priliki svatovanj, ženitovanj, godovanj in o drugih družvenih priredbah. Naročila na deželo se natančno po naročilu izvrše. Nadalje priporočam svojo že znano

kavarno

kjer se dobiva vsaki čas sveža kava, čaj, čokolada in raznotera vina, kot malaga, cipri, madera, pristni pelinkovec in razni likerji.

Pričakuje mnogoobrojnega obiska, beležim z odličnim spoštovanjem

2712 3 2

Jakob Zalaznik.

Solidna dela, priznalna pisma na razpolago.

Grobne spomenike

različnih oblik, iz raznih trpežnih marmorjev, granita in sijenita po konkurenčnih cenah in delavnico za umetna cerkvena kamnoseška dela

priporoča

Vincenc Čamernik,

preizkušeni in koncesijonirani kamnoseški mojster

Celje-Zavodna

pet minut od postaje, ob poti k romarski cerkvi sv. Jožefa.

2416

1

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Ustanovljena leta 1882.

Telefon št. 185

pošne hranilnice račun št. 828.405.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . . K 59.197.246*20
upravnega premuženja . . . K 12.888.795*43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 . . . K 12.434.933*24.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije, na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

201

M. DRENIK, Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materijala.

Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

!!! Velika zaloga telovadske obleke !!!

2399 4

Prevzetje brivnice in priporočilo.

Udano podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem od gospoda Bukovčana

prevzel

brivnico v Kopitarje ulicah št. 1

nasproti stare „Katoliške tiskarne“.

Slavno občinstvo zagotavljam, da bom s pomočjo svojega dolgoletnega izkustva v tej stroki vedno dobro postregel ter da bom skrbel za vse higienične potrebe.

Priporočam svojo brivnico za vsa v to svrhu spadajoča dela, katere bom vedno izvrševal v polno zadovoljnost slavnega občinstva.

Najodličnejšim spoštovanjem

Stanko Kelšin,

2662 3-3

brivski mojster, Kopitarjeve ulice št. 1.

Podružnica
- v Spljetu -

- Delniška glavica -
K 2.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice 2

2192 20
:: sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po ::
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst :
: po kulantnem kurzu. : **4 1/2 %** :
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst :
: po kulantnem kurzu. :

Podružnica
- v Celovcu -

- Rezervni fond -
- K 200.000. -

Jakob Šimenc

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana,

Gradišče 14, Simon Gregorčičeva ul. 3
priporoča slovenskemu občinstvu

veliko zalogo cvetic
in rastlin za sobe, palme itd.

Pozor slavno občinstvo! Izdelujem tudi lepe
vence in šopke in vsa v to stroko spadajoča
dela — Zunanja naročila točno in solidno, Cene
nizke. — Brzjavni naslov: Jakob Šimenc, vrtnar,
Ljubljana. 2530 6-3

Krasne
BLUZE
največja izbira v evropski in v drugem modernem
modernejši blaga tudi po meri. x x x
Vankovstva
KRILA, PERLO in OTROČJE
OBLEKCE
po najnižjih cenah.
M. KRISTOFIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Staroznana

gostilna v Ljubljani

Kolodvorske ulice

se prodaja

z vsemi poslopi iz proste roke. Ponudbe
pod »Gostilna v Kolodvorskih
ulicah« na upravištvo tega lista. Po-
sredovalci izključeni. 2729 3-4

Jesenske kakor
zimske obleke

pooršnike, suknje in dežne plašče
za gospode in dečke po izredno
nizkih in stolnih cenah priporoča

konfekcijska
trgovina **A. Lukič**

Ljubljana, Pred škofijo št. 19.

Najnovejši
pariški in
dunajski :
modeli za
dame in :
deklice :

Pozor!

Za prevažanje vsakovrstnega blaga, bodisi na
postaje železnic ali z njih, se gg. trgovcem, obrtnikom ter
slavnemu občinstvu sploh najtopleje priporoča domača tvrdka

Telefon
št. 262.

Josip Škerlj

spediter, Ljubljana, Kongresni trg 16.

Telefon
št. 262.

Zahtevajte brezplačno dopolnitev mojega kataloga
cenika z nad 1000 slikami. —
Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vzame
nazaj za popolni znesek.
Slika 1/2, nav. velikosti.

Št. 365
srebrna dam-
ska remont. gl. 8-50

Št. 322
srebrna moška
remont. 8-50

Št. 337
srebrna s sidro
16 kamnov 8-
dvojni plašč 8-50

Št. 341, srebrna s sidro
dvojni plašč 16 kam-
nov, posebno
močna 7-8-50

Anton Kiffmann,

največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Isvos v vse dežele. Maribor L. 5., Stajerske.

Z električnim obr-
tom urejena tvornica

G. Skrbič

148 Zagreb 43-7
Ilion št. 40

priporoča

svoje slovite solidne in cene ža-
luzije, lesene, tkane in platnene
rolete, železne in lesene za-
tvornice za izlozbe in prodaj-
alne ter prosi, naj se tej solidni
tvornici izvoli nakloniti največje za-
upanje. Ceniki in preračuni zastoj.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Denarni promet 1. 1907
čez 64 milijonov kron.

Lastna glavniča K 354 645-15.

Stanje vlog 30. jun. 1908
čez 14 milijonov kron.

Sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstr.

od novembra leta 1908 naprej v lastnem domu, Miklošičeva cesta št. 6
(za frančiškansko cerkvijo).

LJUDSKA POSOJILNICA

sprejema hranilne vloge vsak delav-
nik od 8. ure zjutraj do 1. popoldan
ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsacih vloženih
100 kron čistih 4 krone 50 h, na leto.

Št nje v og dne 30. jun. a 1908: K 14,225.902'59. — Denarni promet v letu 1907: K 64,812.603 92.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nala-
ganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago.

Ljubljani, dne 30. junija 1908.

Dr. Ivan Sušteršič,
predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Anton Beleo, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Fran Povše,** vodja, graščak, deželni odbornik, državni in deželni poslanec
itd. — **Anton Kobi,** posestnik in trgovec, Breg p. B. — **Karol Kauschegg,** veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar,** stolni dekan v Ljubljani.
— **Ivan Kregar,** svetnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. — **Frančišek Leskovic,** hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. —
Ivan Pollek ml., tovarnar. — **Karol Pollek,** tovarnar in posestnik v Ljubljani. — **Gregor Šlibar,** župnik na Rudniku.

iz zaloge:

Katoliške bukvarne v Ljubljani.

- Laharnar Ivan: Op. 5. **Pomladanski odmevi.** Pesmi za sopran, alt, tenor, bas. II. natis. 2 zvezka po K 1'30.
- Laharnar Ivan: Op. 8. **Gorski odmevi.** Zbirka moških zborov in četverospsevov. II. natis. 2 zvezki po K 1'50.
- Laharnar Ivan: Op. 10. **Planinke.** Za sopran, alt, tenor, bas. II. natis. 2 zvezka po K 1'20.
- Laharnar Ivan: **Gorske cvetlice.** Slovenski napravi za četvero in petero mešanih glasov. II. natis. P. K 1'50.
- Laharnar Ivan: **Slovenska sv. maša.** Za mešani zbor s spremljavo orgel. II. natis. P. K 1'20.
- Laharnar Ivan: **Šmarnične pesmi.** Za sopran, alt, tenor, bas. II. natis. P. K 1'20.
- Laharnar Ivan: **Velikonočne pesmi.** Za mešani zbor. II. natis. P. 1'30.
- Sattner P. Hugolin: Op. 10. **Slava Bogu.** Mašne pesmi za mešani zbor. Tretji pomnoženi natis. P. K 1'56., po gl. - '40.
- Foerster Anton: Op. 82. **Slovenska sv. maša v čast sv. Cecilije.** Za mešani zbor in samospeve z orglami. II. pomnoženi natis. P. K 1'20.
- Foerster Anton: Op. 100. **6 Marijinih pesmi.** Za tri ženske ali moške glasove (ena za dva, štiri tudi za en glas). Prva zbirka Marijinih pesmi. P. K 1'80., gl. po K -'40.
- Foerster Anton: Op. 105. **Praeludium et postludium** na avstrijsko himno za orgle. V proslavo 60 letnega vladanja Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. P. K -'60.

Aljaž Jakob; **Mešani in moški zbori.** Dosedaj so izšli 4. zvezki po K -'60. Vsebinska IV. zvezka: a) Mešani zbori: 1. Ujetega ptiča tožba; 2. Zakipi duša. b) Moški zbori: 3. Dneva nam pripelji žar; 4. Pri pogrebu.

Vsebinska drugih zvezkov, je na ovitku IV. zvezka naznanjena.

Dalje priporočamo:

Zbirka ljudskih iger 7. in 8. zvezek. Vsebinska:

- 1. **Sinovo maščevanje** ali **Spoštuj očeta.** Igrokaz v treh dejanjih.
- 2. **Za letovišče!** Burka enodejanka.
- 3. **Občinski topček.** Veseloigra v treh dejanjih. Za ženskežvloge.
- 4. **Dve materi.** Igrokaz s petjem v štirih dejanjih
- 5. **Nežka z Bleda.** Narodna igra v petih dejanjih
- 6. **Najdena hči.** Igra v treh dejanjih. Cena K 1'60., s poštino K 1'80.

Vsebinska 5. in 6. zvezka je označena na ovitku.

Nove razglednice v večbarvnem tisku na eni strani prostor za naslov in dopis na drugi strani pa:

- Podoba luške Matere božje,** ki se prikaže Bernardki. Cena za vsak izvod 6 vin., 100 izvodov K 5'—.
- Podoba zlatomašnika papeža Pija X.** Izvod 6 vin., 100 izvodov K 5'—.
- Podoba Nj. Vel. ces. Franca Jožefa I.** ob 60-letnici. Vsak izvod 8 vin., 100 izvodov K 6'—.
- Podoba vnanjega lica „Katoliške bukvarne“;** ta razglednica se oddaja stalnim odjemalcem brezplačno.

Vse štiri razglednice je založila:

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Posestvo se prodaja

po ugodni ceni zaradi selitve, 1/4 ure od Ljubljane, pri glavni cesti v Štefanji vasi št. 66. Svota se plača v enem delu takoj, v dveh delih se pa lahko vknjiži.

V najem se da eventualno lepo stanovanje, hlev, klet itd. 2641 6 3

Za vedno

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolet proti majhnemu plačilu devianih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalogo. Pošiljam torej v vsakomur sledeče predmete in proti temu, da se mi povrne K 13'80 in sicer: 6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinko; 6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada; 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic; 12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic; 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za juho; 1 kom. amer. pat. srebr. zjemalica za mleko; 6 kom. ang. Viktorija čašic za podklado; 2 kom. efektivnih namiznih svetnikov; 1 kom. cedilnik za čaj; 2773—1 1 kom. najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 13'80.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 80— ter jih je moč seozj dobiti po tej minimalni ceni K 13'80. Američansko pat. srebro je znano, je skozinskozi bela kovina, ki obdéli bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz da leta Inzerat ne temelji na nikakršni slepariji. Zavezujem se s tem javno, vsakemu, kaveremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno ženitovansko in priložnostno darilo. Kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. ... Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši amer. pat. srebrnega biaga na Dunaji II., Rembrandtstrasse 19/V. ... Telefon št. 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej pošlje. — Čistilni prašek za njo 10 vin — Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). — Izvleček in polvsilnih pisem: S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. **Tomaž Rožanec**, dekan v Mariboru. Eksc. baronica Edelsheim mi je najtopreje priporočila Vašo garnituro, torej prosim, pošljite mi taki garnituro à K 13'80. Kocsard, 29. oktobra 1904. **Hona Tisza**, roj. grofica Degnfeld. — Ker je Vaša garnitura v g. spodnjem jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Sent. Pavel gr. Prebošča. **Dr. Camilo Böhm**, okrajni in tovarniški zdravnik.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko razpisuje za leto 1908 osemnajst Cesar Franc Jožefovih ustanov (8 po 50 K in 10 po 20 K) za onemogle obrtnike vodine Kranjske, in pet Cesarice Elizabete ustanov po 40 K za onemogle uboge vdove kranjskih obrtnikov. Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do **15. novembra 1908.** Priloži naj se jim od občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog; oziroma da je prositeljica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 24. oktobra 1908.

„ Dvonadstropna „ hiša z vrtom

Ljubljana, Cojzova cesta št. 9 se iz proste roke prodaja. Pojasnila daje **Franjo Jonke** v Ljubljani, Gradišče št. 3 I. nadstropje od 2688 1. do 2. ure popoldne. 3-3

Najnovejše slovenske produkcije v oktobru.

Gramofoni

in plošče vseh sistemov in mark

Neprekosni glede glasu in re-produkcije. — Prva specialna uvozna hiša za gramofone.

Josip Moser, Dunaj IX. Kinderspitalgasse 10. Največja zaloga plošč v vseh zsmakih od K 3'— višje. Laborat. rodbin-ki aparat od K 30'— višje. Pokaže se zastoj, ne da bi se sli lo k navpu. Zamenja vseh plošč najkvalitetnejša. Lastna popravilnica. — Pošilja se vsak dan na delo. Prospekti zastoj.

Trgovina z železnino

Valentin Golob

Ljubljana, Mestni trg št. 10

priloga veliko zalogo **razne železnine, kuhinjske posode, robe iz kositarja, posode za mast, lonce za perilo, žetarje, konvice za mleko** itd. — vse domače, trpežno ročno delo; **štedilna ognjišča, peči, predpečnike, posode za premog.** Velika zaloga **tehtnic, uteži in meril, mesoreznio, 2569 plahť za vozove, gumastih cevi, pip** ter 6-4 **pristno pozlačenih nagrobnih križev.**

Založnik zveze c. kr. drž. uradnikov.

A. Hermann veležganjarna za

slivovko

in tropinovec v Varaždinu, Hrvatsko

priloga **svoje špecialitete** v dvojno žgani naravni slivovki, tropinovcu in drožniku po prav nizkih cenah. Večje množine slivovke se lahko v žganjarni pod lastnim nadzorstvom žejejo in prevzamejo.

Radi posebne ponudbe blagovoli naj se obrniti ali na **žganjarno v Varaždinu** ali pa na **glavnega zastopnika za Kranjsko** 2391 2 **Josipa Zidarja v Ljubljani.**

Parkete

furnirane, masivne vseh vrst, **hrastove in bukovne deščice** l. vrste izdelek, največje in najsolidnejše domače tvrdke **J. KOTNIK, Verd - Vrhnika** priporoča in poklada 2683 10-3

Ferdo Primožič, mizarstvo. Ljubljana, Hilšerjeve ulice 5. Sprejema in izvršuje tudi vsa popravila starih parket, **likanje**, in vsa v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Veletrgovina železa

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje se priporoča cenjenim odjemalcem.

k **Odlitovanje.** Gospa Liza Weitkof, dobrodelna gospa v Greifenburgu v dravski dolini je bila odlitovana od papeža s križem »Pro ecclesia et pontifice«.

k **Na župnijo v Lölingu** je bil imenovan tamošnji provizor Anton Niggas in na Visoko-Bistrico provizor Karol Plaš. Na župnijo Nemški Plajberg je resigniral Jožef Kopf. Sooskrbovala se bo od frančiškanskega samostana v Beljaku. Razpisana je župnija do 26. novembra. (Patron grof Henkel.) — Prestavljen je Anton Kohlmaier kot kaplan od Berga v Trg in Valentin Wank od Milštata v Berg. — G. Ludovik Reinprecht, pomožni duhovnik na Sv. Višarjah, ostane kot kapelan v Žabnicah. G. Anton Benetek, pomožni duhovnik na Sv. Višarjah, se je vrnil zopet kot kaplan v Črno. Dr. Franc Someregger se je podal na vseučilišče v Berlin, da se posveti večletnemu študiju narodne ekonomije.

k **Kaj vse briga celovško trgovsko in obrtno zbornico.** Proti slovenskemu uradovanju posebno proti slovenskim obravnavam pri okrajnem sodišču v Celovcu, se je oglašil v celovški trg. in obrtni zbornici svetnik Keller. Predlagal je pritožbo na justično ministrstvo. Kakšen krik bi zagnali nemški listi, če bi storila tak korak proti nemščini trgovska zbornica v Ljubljani. Vse ministre in svetnike bi klicali na pomoč, in časniki bi pisali o slovenski nestrpnosti in hujskanju! Slovenci proti temu nečudenemu vmešavanju trgovske zbornice v sodne razmere in držnemu naskoku proti našim postavno zamčenim pravicam najodločneje protestiramo in nikakor ne bomo trpeli, če bi se pravosodnemu ministru morala zdelo potrebno sploh poslušati kake take pritožbe nemškonacionalnega politika.

k **Smrten padec.** Ponoči 20. t. m. vračal se je sodni oficijal Ivan Stiegler v Celovcu iz neke gostilne domu. Na stopnicah mu zmanjka stopinje in padel je tako nesrečno, da je umrl, ne da bi se zopet zavedel.

— **Godovi prihodnjega tedna.** Nedejlja, 25. oktobra: Krizant in Krišpin, Bonifacij; ponedeljek, 26. oktobra: Evarist, Lucijan, Marcel, Amand; torek, 27. oktobra: Frumencij, Sabina; sreda, 28. oktobra: Simon in Juda, Fidelij; četrtek, 29. oktobra: Narcis, Hijacint; petek, 30. oktobra: Klavdij, Marcel; sobota, 31. oktobra: Volbenk, Lucila.

Glas ljudstva je božji glas! To lahko trdimo o najboljšem zdravilnem domačem sredstvu, katerega ne bi smela vsled preizkušenih uspehov pogrešati nobena družina. Tako sredstvo je »Ferromanganin«; o njegovih blagodejnih učinkih so se prepričali tisoči nervoznih, slabotnih in malokrvnih ljudi. Veščaki priporočajo »Ferromanganin« najtopreje. Dr. J. K. pravi: Jaz priporočam vsakomur »Ferromanganin«, ker krepi živce in pospešuje prebavo. — Cena steklenice 3 K 50 vin. Pri nakupu naj se pazi na ime »Ferromanganin« ter varstveno znamko »dekličino glavo« in naj se vsi drugi enaki proizvodi zavrnejo. Dobi se v vseh lekarnah, gotovo v sledečih ljubljanskih lekarnah: »Pri Mariji Pomagaj« na Resljevi cesti 1; »Pri angelju« na Dunajski cesti in »Pri zlatem jelenu« na Marijinem trgu; v večji množini »Schwanen-Apotheke«, Dunaj, I., Schottenring.

Slabosti, Nervoznosti, krčev. bolečin ne poznamo, odkar rabimo **Fellerjev fluid** z znamko »Elsa-Fluid« Dvanajstotica za poskušaj. 5 K franko. Naročite pri F. V. Fellerju v Stubici trg Elsa 84. (Hrvatsko).

Dada.

ETERNA
Cevke in ustniki.
Višek popolnosti v izdelovanju pip
Prednosti: Snažnost, trpežnost, nizka 870 cena, užitek pri kajenju! 18
Zdravniško priporočljive.
Dobe se povsod.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 2-0, belega K 4, črnega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivega puha K 6, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštine prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-bлага, 1 pernica velikost 170x118 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; blazine K 3, K 3-0, K 4. Proti povzetju razpošilja poštine prosto pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Dčeni št. 223.
Češki les. 2599 52-2
Za neugajajoče denar nazaj. Ceniki zastoj in pošt. pr.

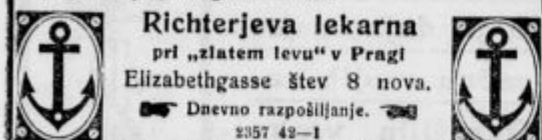

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.Nadomestek za **Sidro-Pain-Expeller**

Je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd. cena 80 v.; K 1-40 in K 2- se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega posoda priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna

pri „zlatem levu“ v Pragi

Elizabethgasse št. 8 nova.

Dnevno razpošiljanje.

2357 42-1

Imam naprodaj 2686 3-3

posestvo

vse v komadu, 80 oralov pašnikov, senožet in njiv, ter za domačo porabo gozda, dve hiši in velik obokan hlev. Cena po dogovoru. — Naslov pove uprava „Slovenca“.

Proda se hiša

iz proste roke
pripravna za kako obrt. — Zraven je tudi hlev in sadni vrt. Poizve se pri **Jakobu Homovc** na Verdu pri Vrhniki.

Proti katarom

sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana je 38 12 II.

**MATTONLEY
GISSHÜBLER**
naravnost
alkalična kislina

katera se z uspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.
Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franco.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špicerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri **Mihael Kastner-ju** in **Peter Lassniku** Ljubljana. 114 52-43

2 čevljarjska pomočnika

sprejme takoj **Lovro Bizjak**, čevljar v Postojni št. 127. 2775 2-1

Prodaj v Poljčanah pri cerkvi

hišo

s 3 sobami — tudi za 2 stranki — kuhinjo, jedilno shrambo, kletjo, vrtom, majhno njivo in travnikom. Okoli hiše in v vrtu je zasajeno trsovje za brajde, po travniku sadno drevje. Lega je mirna, zelena, brez prahu. Razgled po polju, postaji, Pohorju. Primerna za upokojenca, cerkev ljubno osebo, rokodelca. Cena 5000 K. **I. Žolnir**, vpok. nadučitelj.

Starejša gospodična

v večletnim dobrim spričevalom išče službo pri starejši dami ali starejšem gospodu. — Je praktično izvežbana v gospodinjstvu in šivanju. Pismene ponudbe pod „Starejša gospodična“ na upravo „Slovenca“. 2176 2-1

SODE stare in nove, velike in majhne ima na prodaj

I. BUGGENIG, Ljubljana
Cesta na Rudolfovo železnico št. 5. 2779 3-1

Tri krojaške pomočnike

sprejme takoj **Leopold Škof**, kroj. mojster na Javorniku št. 59. Gorenjsko. 2781 3-1

VINO

izvrstno, iz vinskih gor, slavni izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Pirano, je naprodaj v kletih poštenih slovenskih kmetov. Posreduje in za pristnost jamči: »**Kmečka gospodarska združba v Medoših (Korte)**« pošta **Pirano — železniš. postaja Portorose (Istra)**. Cena belemu (rumenemu) vinu od 28—32 K hekto. Cena črnemu (istrsko refoško) po 22 K hekto postavljeno na postaje. 1647 15

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj **A. REPIČ**, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2083

Puške!

Lancaster od K 26.—, **Flobert-puške** od K 8-50, **pištole** od K 1-50, **samokresi** od K 5.—. :: Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco. ::
F. DUŠEK v Opočno št. 77
1631 Češko. 16

Razglas.

Na predlog c. kr. finančne prokurature v Ljubljani v imenu dijaške ustanove kot dedinje po ranjkem dr. Antonu Arko iz Škofjeloke se odredi

prostovoljno javno dražbo

njegovega zapuščinskega premoženja, to je zemljišča vlož. št. 187 Kat. obč. Škofjaloka (hiša št. 119 v Škofjiloki), hišne in kuhinske oprave, obleke, perila itd.

Prodaja se bo vršila na licu mesta,

dne 28. oktobra t. l.

in se bo za **premičnine** pričela točno dopoldan **ob 9. uri**, za **hišo** pa popoldan **ob 3 uri**.

Če se premičnine ta dan nebi popolnoma razprodale, se bo njih dražba nadaljevala še drugi dan ob 9 uri dopoldan,

Hiša je cenjena na 15000 K in mora vsak dražitelj pred dražbo položiti 1500 K vadija. Premičnine se bodo izklicovale po ceni, ki je zaznamovana v inventarnem zapisniku, ter se bodo oddale eventualno tudi pod to ceno.

Natančnejši dražbeni pogoji leže v pogled v pisarni podpisanega sodn. komisarja. Škofjaloka, dne 17. oktobra 1908.

Niko Lenček,

c. kr. notar kot. sodn. komisar.

Naprodaj je lepa, nova

enonadstropna hiša

„**gostilna Peričnik**“
v Mojstrani. 2743 3-3

Več pove lastnik **Jože Jakelj** ravnotam.

Paulus-briketi

najboljša kurilna moč, 8000 kalorij, ravnokar došli.

Premog-kosovnik
orehovnik itd. 5000 kalorij, brez kamenja in prahu po znižani ceni, na cele vagonne direktno, pod premogokopno ceno, priporoča glavna zaloga premoga **I. Paulin**, Ljubljana, Nova ulica, 3. 2757 3-3

Več

2113 10

slamorenice in mlinov za sadje

z 2 kamenitima valjema se radi pomanjkanja prostora prav ceno **proda**.
A. SUSNIK, trgovina, Zaloška cesta 21

Glasovir

kratki, jako poceni je naprodaj v **Salendrovi ulici št. 6**, I. nadstropje, desno. 2765 3-2

Razglas.

2784 1-1

Vsled ts. sklepa c. kr. okrajne sodnije z dne 21. oktobra 1908 opr. št. A 1145/08 v zapuščinski stvari po gospej **Mariji Kopčeva** roj. **Haller** se vrši **dne 27. t. m. ob 9. uri dopoldne v Kuhnovih ulicah št. 23**

prostovoljna javna prodaja

v zapuščino spadajočih premičnin: različne oprave za sobe, kuhinjo itd. ter obleke. Pod cenilno, odnosno izklicno vrednostjo se ne prodaja.

Najvišji ponudek se ima plačati v gotovini takoj v roki sodnega komisarja ter se mora kupljene premičnine takoj po položitvi kupnine odstraniti iz prodajnega prostora.

Dr. Fran Vok,

c. kr. notar, kot sodni komisar.

Razglas.

2787 3-1

Z novembrom t. l. se otvori **pripravljalni razred** za slovensko trgovsko šolo in **zadružna šola**. V pripravljalni razred se bodo vzprejemali učenci, ki so dovršili najmanj ljudsko šolo in stari 13 let, na zadružno šolo pa učenci, ki so dovršili ljudsko šolo in so stari 16 let.

Vpisovanje se vrši v II. nadstropju hiše na Kongresnem trgu št. 2.

dne 13. in 14. nov. 1908 od 9.—12. ure dop.

Učenci naj se takrat zglasé osebno v spremstvu svojih staršev ali njih namestnikov pri ravnateljstvu ter naj prinesó seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

Ravnateljstvo slovenske trgovske šole v Ljubljani,
dne 22. oktobra 1908.

Razglas.

2774 (2-1)

Za oddajo del pri zgradbi nove podružne cerkve **Sv. Trojice v Hrovači** pri Ribnici na Dolenjskem se bo vršila **dne 9. novembra 1908. ob 10. uri dopoldne** v župnišču v Ribnici.

zmanjševalna ustmena dražba,

Načrte, stroškovnik in pogoje si vsakdo lahko ogleda v župnišču v Ribnici do 9. novembra 1908.

Proračunjeno je:

1. zidarsko in dninarsko delo, odri in priprava brez materiala za zidanje 11.305 K 05 v.
 2. tesarsko delo brez materiala 879 „ 74 v.
 3. krovsko delo 152 „ 22 v.
 4. kleparsko delo z vsem materialom 681 „ 85 v.
 5. mizarsko, ključavničarsko in pleskarsko delo 727 „ — v.
- Skupaj 13.745 K 86 v.

Podjetniki, ki se hočejo dražbe vdeležiti, morajo pred obravnavo položiti 100% varščino proračunjene svote. Stavbni odbor si pridržuje pravico, da si svobodno izbere podjetnike neglede na visokost ponudbenih cen oziroma da odda tudi več del enemu podjetniku.

Stavbni odbor.**Največja svetlolikalnica in pralnica na Kranjskem**

Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 8

je sedaj opremljena z 12 električnimi motorji in zračno sušilnico, da se perilo v najkrajšem času opere, posuši in zlika.
:: :: Cene so znižane in nižje kot drugod. :: ::

Po tej napravi se perilo ne le varuje, marveč tudi res čisto opere in napravi kot novo. — Z dežele poslano perilo se vrne v štirih dneh oprano in zlikano.

Za številni obisk se priporoča velespoštovanjem
2239 13

A. ŠARC.

Morebitne reklamacije naj se naznanijo naravnost meni.

Vse zastonj!

Iščite vedno povsod cenejše!

Ali najcenejše in najboljše kupite le samo v konfekcijski trgovini Angleško skladišče oblek, **O. Bernatovič**, Ljubljana, Mestni trg 5.

Odpremno in komisij. društvo
„BALKAN“
 v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago in daje na isto predjeme pod zelo povoljnimi pogoji. ter skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih naročevalcev najpovoljnejše. — Odpošilja vsake vrste pošiljatve na vse strani točno in brzo, zvršuje reklamacije in daje vsako strokovno pojasnilo in navodilo hitro in zastonj.

245 Ceniki zastonj in poštne prosto.

Največja zaloga zlatih in srebrnih ur, verižic, uhanov, prstanov bri-
 : lantnih in diamantnih. :

Dobiva se blago samo prve vrste, slabega in nič vrednega blaga nimam
 2643 24 v zalogi.

Za obilna naročila se priporoča

Fr. Čuden
 urar in trgovec v Ljubljani.

Dobe se tudi ure od 5 kron naprej.

Moja trgovina obstoji že nad 30 let in je obče znana na najboljšem glasu.

REDKA PRILIKA.

Ker se mi je posrečilo prevzeti neko zamujeno pošiljatev velikanske partije površnikov proti neprimerno nizki ceni in mi nedostaje prostora oddam

595 68

fine površnike za gospode po K 20.—
 fine površnike za dečke po K 12.—
 Površniki so razstavljeni v izložbah.

Zaloga oblek, **A. KUNC** Ljubljana, pod „NARODNO KAVARNO“ Dvorski trg št. 3.

Slikar **MATEJ TRPIN** Slikar

Ljubljana, Elizabetna cesta št. 3, v hiši gosp. Ivana Kregarja

se priporoča prečastiti duhovščini, slav. društvom in častit. občinstvu za izdelovanje raznih
 = umetno-slikarskih izdelkov. =

Altarne, portretne in pokrajinske slike, križeva pota, božji grobi, slike in načrte za društvene in cerkvene zastave, naprava

— gledaliških odrov in dekoracij —

za razne igralne predstave. Popravila in restavriranje starih oljnatih slik itd. itd. Na razpolago so razni načrti in fotografije.

Cene primerne.

Solidno delo.

Ure! **Milko Krapeš** Gramofoni!
 urar, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Priporočam svojo zalogo zlatih, srebr. tula nikel. žepnih in različnih stenskih ur, vsake vrste budilk, zlato verižice, prstane, uhane, bisere z dragulji. Srebrno in iz kineškega srebra orodje.

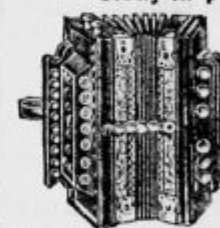
Gramofone in najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo. 2393 6

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzajem v zameno. Ceniki na zahtevo poštne prosto.

Dobre harmonike K 4'80.

Nad 50.000 komedov razprodanih. Nikake carine! Jamstvo! Zamena dovoljena ali pa denar nazaj. Glavni cenik s 3000 slikami dobi na željo vsakdo zastonj in poštne prosto.

Št. 300 1/4 10 tipk, 2 reg., 28 glas., vel. 24/12 cm K 4 80. — Št. 657 1/4 10 tipk, 1 reg., 28 glasov, vel. 30/15 cm K 5 20. — Št. 656 3/4 10 tipk, 2 reg., 28 glas., vel. 30/15 cm K 5 40. — Št. 305 3/4 10 tipk, 2 reg., 50 glas., vel. 24/12 cm K 6 20. — Št. 663 1/4 10 tipk, 2 reg., 50 glas., vel. 31/15 cm K 8.—

Šola za samouk vsaki harmoniki zastonj. Pošilja proti povzetju c. kr. dvorni založnik

Hans Konrad,

razpošiljalnica glasbil v Brúxu 2720 št. 1010. (Češko.) 15-3

VZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure **po 4 3/4 0** to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje!

Kanonik **A. Kalan** l. r., predsednik.

Kanonik **J. Sušnik** l. r., podpredsednik.

OSREDNJA BANKA

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: **DUKAJ**, L. Vappingerstr. 22. (Ustredni banka českých spořitelien)

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %. Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in čuvstvo zaloge brezplačno.

Posejila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam pred Amerikanci na 4 1/2 % in 5 %, uprave pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emitira lastnih 4 % bankovnih obilgacij, katere uživajo poplarno sigurnost in se smajo rabiti za vsakovrstne kaveže.

Del. kap. 7,000,000.—
 Telegram: „Sporobanka“.
 Depoziranje kavej in vadij raznih vrst.
 Bankni menije same denarnih zavodov.
 Bankovne informacije in svete brezplačno.